

SAI TÀNG

MỘT GÓC NHÌN QUA
CHỮA BỆNH KHÔNG
DÙNG THUỐC

NGÔ HÙNG

NGÔ HÙNG

SAI TÀNG

MỘT GÓC NHÌN QUA

CHỮA BỆNH KHÔNG

DÙNG THUỐC

SAI TÀNG

MỘT GÓC NHÌN QUA

CHỮA BỆNH KHÔNG

DÙNG THUỐC

SAI TÀNG

MỘT GÓC NHÌN QUA

CHỮA BỆNH KHÔNG

DÙNG THUỐC

SAI TÀNG

MỘT GÓC NHÌN QUA
CHỮA BỆNH KHÔNG
DÙNG THUỐC

NGÔ HÙNG

Kính dâng
hương linh cụ
NGUYỄN ĐỨC CẦN

TUYÊN BỐ XÁC NHẬN TRÁCH NHIỆM – ĐỌC TRƯỚC KHI TIẾP TỤC

Cuốn sách này *không nhằm giúp bạn tốt hơn, bình an hơn, hay hết khổ hơn.*

Nếu bạn đang tìm một phương pháp, một cách thực hành, hay một con đường để “đi đúng”, bạn *không cần đọc tiếp.*

Những gì được trình bày ở đây *không phải là hướng dẫn chữa bệnh, cũng không thay thế y khoa, trị liệu, tôn giáo hay bất kỳ hệ thống nào* — không phải vì nó kém, mà vì *mọi hệ thống can thiệp đều có nguy cơ can thiệp sai tâng.*

Cuốn sách này *không trao quyền cho ý thức*, không dạy quan sát, không dạy buông bỏ, không dạy điều tiết cảm xúc. Nếu bạn áp dụng bất kỳ điều gì trong sách này như một kỹ thuật, *bạn đã hiểu sai ngay từ đầu.*

Những gì được mô tả ở đây *không nhằm thay đổi bạn*, mà chỉ nhằm chỉ ra *nơi con người thường đứng nhầm chỗ trong chính tiến trình sống của mình.* Cuốn sách này *không chịu trách nhiệm cho việc bạn thấy dễ chịu hơn*, và cũng *không xin lỗi nếu bạn thấy khó chịu hơn.*

Nếu có điều gì xảy ra khi bạn đọc — rối loạn, khó chịu, im lặng, hay không có gì cả — *đó không phải là kết quả, cũng không phải là thất bại.* Đó chỉ là *một tiến trình không bị hứa hẹn, không bị dẫn dắt, và không bị can thiệp.*

COPYRIGHT & LEGAL DISCLAIMER

Copyright © 2026 by Ngo Hung | All rights reserved.

This work, Sai Tầng – Một Góc Nhìn Qua Chữa Bệnh Không Thuốc is licensed under the Creative Commons Attribution-No Derivatives 4.0 International License (CC BY-ND 4.0).

This means you are free to:

- Copy, print, and distribute
- Quote and read publicly
- Share in audio or video formats
- Use for personal or commercial purposes
- ... provided that the content remains unchanged and proper credit is given to the author.
- Modification, alteration, or distortion of the content is not permitted in order to avoid misunderstanding.

For details about this license, please visit:

<https://creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0/>

Additionally, the author encourages that if you use this work for commercial purposes, you dedicate a portion of the profits to support those in need within your community — as a way to practice Compassion and Loving-Kindness.

Disclaimer

The content of this book is intended for informational and educational purposes only. The authors make no representations or warranties regarding accuracy or completeness. Readers assume full responsibility for how they apply or interpret the material.

DISCLAIMER / LỜI KHẲNG ĐỊNH TRUNG TÍNH

Những nội dung được trình bày trong cuốn sách này **không nhằm thay thế** cho:

- trị liệu tâm lý chuyên môn
- chẩn đoán y khoa
- can thiệp y học
- hay bất kỳ hệ thống tín ngưỡng – triết học nào.

Cuốn sách này không đưa ra chẩn đoán,
không hướng dẫn điều trị cá nhân,
và không thay thế cho sự hỗ trợ chuyên môn
khi cần thiết.

Các nội dung trong sách
chỉ là những mô tả, phân tích và bản đồ vận hành
dựa trên:

- quan sát thực tế
- trải nghiệm cá nhân
- và thực chứng trong quá trình làm việc
với thân – tâm – thức.

Chúng **không được trình bày như chân lý tuyệt đối**,
cũng không được đặt ra để bạn phải tin.

Cuốn sách này:

- không yêu cầu bạn tin

- không khuyến khích bạn chấp nhận
- không đòi hỏi bạn đồng thuận

với bất kỳ điều gì được viết ra,

cho dù điều đó có vẻ hợp lý hay thuyết phục.

Xin bạn đừng tin vào những gì được trình bày trong cuốn sách này.

Điều duy nhất bạn được mời tin là:

kết quả thực chứng trực tiếp

từ trải nghiệm của chính bạn.

Bạn được mời:

- tự quan sát
- tự thể nghiệm
- tự thực nghiệm
- tự đối chiếu
- và tự kiểm chứng

trong đời sống thực tế của mình.

Chỉ khi nào bạn:

tự trải nghiệm

và tự thấy kết quả,

thì điều đó mới thật sự thuộc về bạn.

Nếu trong quá trình đọc:

- bạn nhận ra điều gì hữu ích,

bạn có thể giữ lại và sử dụng.

- nếu có điều gì không phù hợp với thực chứng của bạn, xin hãy mạnh dạn buông bỏ.

Cuốn sách này

không có nghĩa vụ phải đúng với bạn.

Nó chỉ có giá trị

tại đúng nơi bạn:

tự quan sát

và tự thấy.

Mọi giá trị khác, nếu có,

đều nằm ngoài ý định của tác giả.

Nguyên tắc trực

Đừng tin vào những gì được viết ra.

Hãy tin vào điều bạn trực tiếp trải nghiệm.

TUYÊN BỐ PHƯƠNG PHÁP

Cuốn sách này không được xây dựng từ một trường phái tâm lý học, triết học hay tôn giáo nào đã có.

Nó không kế thừa trực tiếp Freud, Jung, CBT, ACT, mindfulness, hay Phật học.

Nó cũng không nhằm tổng hợp, diễn giải lại, hay “hiện đại hóa” bất kỳ hệ thống tư tưởng nào.

Những mô tả và phân tích trong sách được rút ra từ một nguồn duy nhất:

quan sát trực tiếp cơ chế vận hành của khổ nơi con người sống thật,

bao gồm chính tôi và những con người cụ thể mà tôi đã tiếp xúc, lắng nghe, và đồng hành.

Vì lý do đó, cuốn sách này không trích dẫn nguồn học thuật theo nghĩa thông thường.

Điều này không phải là thiếu sót kỹ thuật, mà là một lựa chọn phương pháp có chủ ý.

1. Lựa chọn phương pháp này là gì?

Phần lớn sách chữa lành và trị liệu hiện nay đi theo một lộ trình quen thuộc:

khởi đi từ một hệ thống lý thuyết có sẵn

sau đó tìm ví dụ đời sống để minh họa cho hệ thống đó

và cuối cùng áp dụng ngược lại lên con người cụ thể.

Cuốn sách này đi theo chiều ngược lại:

khởi đi từ những hiện tượng khổ rất cụ thể trong đời sống
nội tâm

truy ngược về cơ chế sinh ra khổ

và chỉ giữ lại những mô tả nào khớp với thực tại sống,

dù chúng có trùng hay mâu thuẫn với các hệ thống đã có.

Nói cách khác:

ở đây thực tại sống được ưu tiên hơn hệ hình lý thuyết.

2. Vì sao không dựa vào một trường phái có sẵn?

Không phải vì các trường phái hiện có là “sai”.

Mà vì hầu hết chúng:

dừng lại ở hiện tượng

hoặc xử lý triệu chứng

hoặc xây dựng trên những giả định ngầm về bản ngã, ý thức,
và cái gọi là “chữa lành”.

Những giả định đó thường không được nói ra,

*nhưng lại chi phối toàn bộ cách họ hiểu khổ và cách họ
chữa khổ.*

Cuốn sách này cố tình làm một việc khác:

bóc ra chính những giả định ngầm đó

và trả khổ về đúng cơ chế gốc sinh ra nó.

Vì vậy, nếu có những điểm trong sách:

trái với mindfulness

không trùng CBT

lệch khỏi Phật học phổ biến

hoặc không khớp với tâm lý học dòng chính

đó không phải là vô tình,

mà là hệ quả tất yếu của việc không chấp nhận sẵn bất kỳ hệ quy chiếu nào.

3. Vì sao không trích dẫn nguồn?

Trong học thuật, trích dẫn có ba chức năng chính:

- để đặt mình vào dòng lịch sử tư tưởng
- để phân biệt đâu là ý của mình, đâu là ý của người khác
- để cho bạn đọc kiểm chứng nguồn gốc lập luận.

Cuốn sách này không làm ba việc đó theo cách thông thường, vì:

1. nó không đứng trong một dòng tư tưởng cụ thể
2. nó không kế thừa trực tiếp một hệ thống có sẵn
3. và nó không lập luận từ thẩm quyền bên ngoài.

Những mệnh đề trong sách:

- không được bảo chứng bởi Freud

- không được bảo chứng bởi Phật giáo
- không được bảo chứng bởi CBT
- cũng không được bảo chứng bởi bất kỳ nghiên cứu nào.

Chúng chỉ được bảo chứng bởi một thứ duy nhất:

khả năng bạn đọc tự kiểm chứng chúng trong chính đời sống nội tâm của mình.

Nếu một mệnh đề trong sách không khớp với trải nghiệm sống của bạn,

nó không trở nên đúng hơn chỉ vì có trích dẫn kèm theo.

Và nếu nó khớp,

nó cũng không cần thẩm quyền nào đứng sau để trở thành đúng.

4. Vậy cuốn sách này thuộc loại gì?

Đây không phải là:

- sách học thuật
- sách trị liệu theo chuẩn DSM
- sách Phật học
- sách self-help

cũng không phải một “phương pháp chữa lành” hoàn chỉnh.

Đây là một bản đồ mô tả cơ chế khổ

được viết đủ rõ để:

bạn đọc tự soi lại đời sống nội tâm của chính mình
và tự thấy nguyên nhân gốc của những khổ mà họ đang
mang.

Nó không đưa ra kỹ thuật.

Nó không hứa hẹn chuyển hóa.

Nó không cam kết kết quả.

Nó chỉ làm một việc:

trả hiện tượng về nguyên nhân

và trả khổ về đúng chỗ nó sinh ra.

5. Một lưu ý cho bạn đọc quen với trị liệu, Mindfulness hoặc Phật học

Nếu bạn đến với cuốn sách này từ:

- trị liệu tâm lý
- mindfulness
- thiền
- hay Phật học

bạn sẽ thấy nhiều chỗ:

nghe quen ở hiện tượng

nhưng rất khác ở cách giải thích nguyên nhân.

Điều đó không phải vì một bên “đúng” và một bên “sai”.

Mà vì:

phần lớn hệ thống hiện nay xử lý khổ

từ tầng biểu hiện

còn cuốn sách này cố tình đi thẳng

vào tầng cơ chế sinh ra khổ.

Vì vậy, nếu bạn có cảm giác:

“nghe lạ”

“nghe ngược”

“nghe khó chịu”

hoặc “không giống những gì tôi từng học”

đó không phải là lỗi bạn đọc sai,

mà là dấu hiệu bạn đang chạm vào một hệ quy chiếu khác.

6. Trách nhiệm của tác giả

Vì không nấp sau thẩm quyền học thuật nào,

toàn bộ trách nhiệm cho từng mệnh đề trong sách này

thuộc về tôi.

Nếu có chỗ sai,

nó không sai vì tôi “hiểu sai Freud”

hay “hiểu sai Phật học”.

Nó sai vì mô tả của tôi không khớp thực tại.

Và đó là chuẩn duy nhất mà tôi chấp nhận cho cuốn sách này.

TUYÊN BỐ KHÔNG KẾ THỪA CẤU TRÚC

Mô hình này *không phát triển từ, không tinh chỉnh, không diễn giải lại, và không hiện đại hóa* bất kỳ hệ thống học thuyết nào có sẵn, bao gồm nhưng không giới hạn ở:

- Duy Thức (Yogācāra)
- Tâm lý học Phật giáo
- Hiện tượng học
- Khoa học nhận thức

Mọi sự tương đồng bề mặt (nếu có) chỉ là *sự trùng hợp về cấu trúc*, phát sinh từ việc quan sát cùng một cơ thể con người, *không phải là sự kế thừa khái niệm*.

Không một thuật ngữ nào trong cuốn sách này được phép bị ánh xạ ngược vào các hệ thống có sẵn nhằm mục đích xác nhận hay phản biện.

Cuốn sách này *chủ ý từ chối việc gánh trách nhiệm cho bất kỳ kết quả nào*.

Trách nhiệm cho hành động thuộc về *chính hệ thống sống*, không thuộc về ngôn ngữ mô tả cách hệ thống đó vận hành.

Ngoài ra, mô hình này *không tuyên bố khả năng áp dụng* trong các điều kiện:

- suy giảm thần kinh nghiêm trọng
- khủng hoảng tâm thần cấp tính
- mất năng lực nhận thức

Các miền này vận hành dưới những ràng buộc khác và ***nằm ngoài phạm vi mô tả*** của mô hình này.

GIỚI HẠN PHẠM VI

Cuốn sách này mô tả **một mô hình vận hành cụ thể** của con người trong các điều kiện xung đột cảm xúc và điều tiết ổn định.

Nó **không tuyên bố tính phổ quát**.

Nó **không cố gắng giải thích toàn bộ tâm trí con người**.

Nó **không tìm kiếm sự tương thích** với các hệ thống tâm lý, tâm linh hay triết học hiện hành.

1. Mô hình này áp dụng cho điều gì

Mô hình này **chỉ áp dụng** cho:

- hoạt động con người thông thường
- năng lực nhận thức còn nguyên vẹn
- xung đột cảm xúc không ở trạng thái cấp tính
- khổ đau tâm lý trong đời sống hằng ngày
- các mẫu lặp: giảm nhẹ ngắn hạn rồi tái phát

Trọng tâm của mô hình là:

vì sao sự hiểu đúng liên tục thất bại trong việc thay đổi hành vi sống thực tế.

2. Mô hình này không xử lý điều gì

Mô hình này **không áp dụng** cho:

- khủng hoảng tâm thần cấp tính
- chấn thương nặng cần ổn định lâm sàng

- tổn thương thần kinh
- rối loạn loạn thần
- suy thoái nhận thức
- các tình trạng mất khả năng tự điều tiết cơ bản

Trong các trường hợp này, những ràng buộc khác chi phối hành vi của hệ thống, và mô tả này ***không tuyên bố có liên quan.***

3. Không có tuyên bố trị liệu

Cuốn sách này ***không hoạt động như:***

- trị liệu
- điều trị
- can thiệp
- hướng dẫn
- khung phục hồi

Nó ***không thay thế*** chăm sóc chuyên môn.

Nó ***không bổ sung*** cho chăm sóc đó.

Nó ***không phê phán*** chăm sóc đó.

Nó chỉ vận hành ở ***một tầng mô tả khác.***

4. Không mở rộng mang tính chỉ dẫn

Không có nội dung nào trong mô hình này hàm ý:

- bạn nên làm gì
- bạn nên sống như thế nào
- bạn nên thực hành điều gì

- can thiệp nào cần được loại bỏ

Mọi nỗ lực biến mô hình này thành một phương pháp đều cấu thành *việc sử dụng sai*.

5. Không bảo đảm kết quả

Sự xuất hiện của *an dài*:

- không được hứa hẹn
- không thể dự đoán
- không thể tái tạo bằng chỉ dẫn

Mô hình này giải thích *vì sao các tiến trình thất bại*, không phải *làm thế nào để bảo đảm thành công*.

6. Trách nhiệm của bạn đọc

Cuốn sách này đặt toàn bộ trách nhiệm kiểm chứng vào:

- quan sát trực tiếp
- kinh nghiệm sống
- sự tiếp xúc lặp đi lặp lại với xung đột thật

Sự đồng ý, niềm tin, cảm giác đồng điệu hay đánh giá trí tuệ *đều không liên quan*.

Nếu mô hình *không khớp với quan sát*,

nó nên được *loại bỏ*.

Không có biện hộ nào được đưa ra.

Không có chỉnh sửa nào được thực hiện.

CẢNH BÁO SỬ DỤNG SAI

(Reader Misuse Warning)

Cuốn sách này **không được thiết kế** để được diễn giải thông qua:

- so sánh
- tích hợp
- hay căn chỉnh lý thuyết

Mọi nỗ lực nhằm:

- ánh xạ mô hình này vào các khung tâm linh, tâm lý, triết học hoặc khoa học có sẵn
- diễn giải lại thuật ngữ bằng các định nghĩa bên ngoài
- đánh giá nó theo các tiêu chuẩn nằm ngoài phạm vi vận hành nội tại

đều cấu thành **việc sử dụng sai văn bản**. Những cách đọc như vậy **không phủ định mô hình**.

Chúng đơn giản là **nằm ngoài các điều kiện mà mô hình này vận hành**.

Cuốn sách này được viết như **một mô tả vận hành khép kín**, chỉ được kiểm chứng bằng **quan sát trực tiếp**, không thông qua diễn giải, niềm tin hay so sánh.

BẢNG THUẬT NGỮ

(*Cách dùng từ trong cuốn sách này*)

Ghi chú sử dụng

Các thuật ngữ dưới đây không theo nghĩa thông thường của tâm lý học, triết học hay tôn giáo.

Chúng được định nghĩa theo cách hệ thống các thức thật sự vận hành trong cuốn *Sai Tầng – Một Góc Nhìn Qua Cách Chữa Bệnh Không Cần Thuốc*.

Bảng thuật ngữ này không yêu cầu bạn tin.

Chỉ yêu cầu bạn dùng đúng ngôn ngữ khi đọc.

Sự kiểm chứng thuộc về:

quan sát trực tiếp trong chính bạn.

Các thuật ngữ trong bảng này

không nhằm mô tả các thực thể tâm lý độc lập.

Chúng là các phân biệt vận hành

được dùng như ngôn ngữ mô tả

cho các pha khác nhau

của một tiến trình duy nhất.

Bảng thuật ngữ này

không hứa hẹn kết quả,

không cam kết chuyển hóa,

và không ngầm giả định
rằng bất kỳ trạng thái nào
“nên” xảy ra.

Nếu một điều gì đó được mô tả
như “dẫn tới an dài”
thì đó chỉ là mô tả
khi các điều kiện vận hành trùng khớp,
không phải là mục tiêu,
cũng không phải là điều
có thể được làm ra
bằng ý chí hay kỹ thuật.

1. An / Mất an (Stability / Instability)

An là trạng thái nền của hệ thống khi không có xung đột
năng lượng trong Ngũ Thức.

Mất an xuất hiện khi có xung đột năng lượng.

An:

- không phải là cảm xúc tích cực
- không phải là trạng thái đạt được
- không phải thành tựu tâm linh

An chỉ là:

trạng thái không xáo trộn khi không còn xung đột.

2. Thân Thể Thức (Physical Body Mind)

Thân Thể Thức là:

- tách biệt sinh học điều hành sự sống của cơ thể.

Thân Thể Thức:

- không suy nghĩ
- không dùng chữ
- không có khái niệm
- không có cái tôi

Thân Thể Thức biết bằng vận hành:

- tế bào biết phân chia
- tim biết đập
- gan biết lọc
- hệ thần kinh biết điều phối

Đó là tách biệt, không phải trí thông minh.

3. Ngã Thức (Center of Stability)

Ngã Thức là:

- trung tâm duy trì trạng thái không xáo trộn cho toàn thân và tâm.

Ngã Thức:

- không suy nghĩ
- không phân tích
- không có khái niệm

Ngã Thức chỉ biết:

- có xung đột
- hay không có xung đột

Khi có xung đột → nó khởi một nguồn năng lượng để tìm lại không xáo trộn.

Ý Thức gọi nguồn năng lượng đó là “muốn”.

Ngã Thức không có khái niệm về an ngắn hay an dài. Nó chỉ biết: có xung đột hay không, và chọn giải pháp đem an về nhanh nhất có thể.

Cảm xúc xuất hiện tại Ngã Thức vì chúng là năng lượng.

4. Ý Thức (Instrumental Mind)

Ý Thức là:

- trung tâm xử lý bằng khái niệm, ngôn ngữ và định nghĩa.

Ý Thức:

- phân tích
- so sánh
- nhận dạng
- tổng hợp

- đặt tên
- tái định nghĩa
- kiểm nghiệm
- thực nghiệm

Ý Thức không:

- sinh ra động lực
- sinh ra cảm xúc
- sinh ra “muốn”

Nó là công cụ cho:

- Ngã Thức (khi còn an)
- Cảm xúc (khi bị chiếm)

Nó hoạt động mạnh nhất khi:

Ngã Thức đang có xung đột.

Khi Ngã Thức đã về an, Ý Thức rơi vào trạng thái rỗng hoặc hoạt động tối thiểu.

5. Bộ Trí (Cognitive Processing Mode)

Bộ Trí là chế độ nông của Ý Thức.

Bộ Trí thường sử dụng các chức năng:

- phân tích
- so sánh
- nhận dạng
- tổng hợp

- phỏng đoán
- tưởng tượng

Bộ Trí:

- giải nhanh
- tạo an ngắn
- được Ngã Thức ưu tiên khi cảm xúc mạnh
- dựa trên dữ liệu cũ
- thường sinh ra lệch

6. Bộ Tuệ (Insight Processing Mode)

Bộ Tuệ là chế độ sâu của Ý Thức.

Bộ Tuệ thường sử dụng các chức năng:

- quan sát
- phân tích
- so sánh
- tổng hợp
- kiểm nghiệm
- thực nghiệm

Bộ Tuệ không dùng:

- phỏng đoán
- tưởng tượng

Bộ Tuệ không thay đổi gốc.

Nó chỉ hoạt động

khi cảm xúc đã lắng đủ.

Bộ Tuệ nhìn sâu
khi tiến trình tháo bộ
đang tự xảy ra,
mà không bị cắt pha
bởi an ngẩn.

7. Hệ Ý Thức Tích Hợp (Integrated Mind System)

Là khi:

- Bộ Trí và Bộ Tuệ đều có mặt
- Ý Thức không bị kẹt ở một chế độ

8. Tiềm Thức (Subconscious Data Store)

Tiềm Thức là:

- kho lưu trữ và liên kết dữ liệu.

Tiềm Thức:

- không biết đúng sai
- không biết an hay mất an
- không có cảm xúc
- không có ý định

Nguyên lý duy nhất:

- thấy giống là nói.

Chức năng Gọi Nhắc:

Tiềm Thức sẽ kích hoạt bộ khi:

- Ngã Thức chưa về an
- Ý Thức không hoạt động
- dữ liệu chưa được đóng

Việc kích hoạt đó có thể tạo ra:

- ký ức
- giấc mơ
- hoặc nếu bộ có liên kết cảm xúc → cảm xúc xuất hiện tại Ngã Thức

9. Cảm Xúc (Emotion)

Cảm xúc là:

năng lượng xung đột xuất hiện tại Ngã Thức.

Cảm xúc:

- không nằm trong Tiềm Thức
- không phải kẻ thù
- không phải gốc khổ

Cảm xúc chỉ là:

- tín hiệu có xung đột đang mở.

10. Cảm Giác (Sensation)

Cảm giác là:

- cảm xúc đã được Ý Thức xử lý và đặt tên.

Vì vậy:

- cường độ nhẹ hơn
- ít chiếm Ngã Thức hơn

11. Bộ (Pattern)

Một Bộ là:

- một cụm dữ liệu được nối trong Tiềm Thức.

Khi một phần bị chạm:

→ cả bộ có thể kích hoạt

→ nếu có liên kết cảm xúc → cảm xúc xuất hiện

12. Bộ Lọc Niềm Tin (Belief Filter)

Bộ Lọc Niềm Tin là:

tập hợp các bộ trong Tiềm Thức

từng đem lại an ngắn.

Chức năng của nó là:

- ưu tiên giải pháp đem an về nhanh
- loại bỏ giải pháp đem an về chậm

Bộ lọc này không biết đúng sai.

Nó chỉ biết:

“cái gì từng làm hết xung đột nhanh”

13. An Ngắn (Short-term Stability)

An ngắn là:

- trạng thái không xung đột tạm thời đạt được
- bằng các giải pháp nhanh của Bộ Trí.

An ngắn:

- không tháo gỡ gốc cảm xúc
- không đóng bộ trong Tiềm Thức
- dễ tái phát
- được Ngã Thức ưu tiên khi cảm xúc mạnh

14. An Dài (Long-term Stability)

An dài là:

trạng thái không xung đột bền

xuất hiện khi

các bộ kích hoạt trong Tiềm Thức

đã tự đóng,

và định nghĩa ở gốc

đã thay đổi theo tiến trình đó.

An dài:

- không phụ thuộc né tránh
- không phụ thuộc tái định nghĩa nông
- không bị phá vỡ khi dữ liệu mới đi vào hệ

15. Tiến Trình (Process / Phases)

Không phải:

- kỹ thuật
- phương pháp
- hay tu tập
- không có bước thực hành
- không có điểm can thiệp chủ động

Nó không thể được làm nhanh hơn

bằng ý thức.

16. Chủ Quyền Ảo (Illusory Agency)

Chủ quyền ảo là:

- ảo giác rằng Ý Thức có quyền điều khiển cảm xúc và hành vi.

Trong thực tế:

- Ý Thức chỉ là công cụ

- cho Ngã Thức (khi còn an)
- và cho Cảm Xúc (khi bị chiếm).

17. An Nền (Baseline Stability)

An nền là trạng thái không xung đột khi không có cảm xúc hiện hành trong Ngã Thức.

An nền không phải là thành tựu.

Không phải trạng thái tu tập.

Không phải cảm xúc tích cực.

Nó chỉ là nền tự nhiên của hệ thống khi không có xung đột năng lượng.

18 . Độ Trễ Tự Điều Phối (Self-Regulatory Latency)

Là khoảng thời gian nội tại

giữa:

- lúc xung đột xuất hiện tại Ngã Thức
- và lúc phản xạ xử lý được khởi bởi Ý Thức.

Trong khoảng này:

- pha chưa bị đóng

- dữ liệu cảm xúc chưa bị xử lý
- hệ thống còn ở trạng thái mở.

Độ trễ này:

- không do lựa chọn
- không do tu tập
- không do ý chí
- là đặc tính động học tự nhiên

của hệ thống tự điều phối sinh học.

Khi độ trễ không bị phá vỡ:

tiến trình tích hợp sâu

có thể tự diễn ra,

Bộ Tuệ có thể xuất hiện,

và xung đột

có thể tự tháo gó.

Điều này không phải là

một kết quả được bảo đảm,

mà là mô tả

khi các điều kiện vận hành

không bị cắt pha.

MỆNH ĐỀ TRỰC CỦA TOÀN SÁCH

- *Thân Thể Thức biết để sống*

- *Ý Thức biết để hiểu*
- *Ngã Thức biết để chọn*

GHI CHÚ CUỐI

Các Thuật Ngữ này là nền bắt buộc để đọc cuốn sách này.

Mọi chương sau phải:

- tuân theo cách dùng từ trong các thuật ngữ này
- không được tráo tâng nghĩa
- không được nhập nhằng với hệ thuật ngữ khác

Mọi lập luận, phản biện và ví dụ trong sách đều dựa trên *cách dùng từ đã khóa ở đây*.

Thêm vào đó, các thuật ngữ trong cuốn sách này

không tương đương với khái niệm Phật học,

tâm linh, tâm lý học phổ thông

hay bất kỳ hệ siêu hình nào.

Mọi cố gắng diễn dịch:

- Ngã Thức thành linh hồn,
- An thành năng lượng chữa bệnh,
- hay Đi trọn thành giác ngộ

đều là một dạng sai tâng.

MỤC LỤC

SAI TÀNG

Một Góc Nhìn Qua Chữa Bệnh Không Dùng Thuốc

Tuyên Bố Xác Nhận Trách Nhiệm

Bản quyền & Pháp lý

Disclaimer / Lời khẳng định trung tính

Tuyên Bố Phương Pháp

Tuyên Bố Không Kế Thừa Cấu Trúc

Giới Hạn Phạm Vi

Cảnh Báo Sử Dụng Sai

Bảng Thuật Ngữ

Lời Mở Đầu

Cuốn sách này không đến để chữa bạn

CHƯƠNG 1

Vấn đề không nằm ở phương pháp

CHƯƠNG 2

Thế nào là “sai tằng”

CHƯƠNG 3

Bản Đồ Thân–Tâm Dùng Trong Cuốn Sách Này

CHƯƠNG 4

*Các Dạng “Sai Tầng” Điển Hình Trong
Chữa Bệnh Và Khổ Đau*

CHƯƠNG 5

Khi nào thì một phương pháp là “đúng tầng?”

CHƯƠNG 6

Cụ Nguyễn Đức Cẩn đang can thiệp vào tầng nào?

CHƯƠNG 7

Cụ Nguyễn Đức Cẩn đúng tầng ở đâu, sai tầng ở đâu?

CHƯƠNG 8

*Người bệnh nên dùng cụ Nguyễn Đức Cẩn
như thế nào cho đúng tầng?*

CHƯƠNG 9

*Vì sao xã hội luôn thần thánh hóa những
can thiệp đúng tầng nhưng không đủ tầng?*

CHƯƠNG 10

*Sai tầng nguy hiểm nhất không nằm ở người chữa, mà
nằm ở người cần được chữa*

CHƯƠNG 11

*Sai tầng cuối cùng: tưởng rằng hiểu
hệ thống là đã thoát khổ*

LỜI KẾT

Vì sao cuốn sách này không đưa ra phương pháp?

LỜI MỞ ĐẦU

Cuốn sách này không đến để chữa bạn

Cuốn sách này không đưa ra một cách đúng để sống,
không đưa ra một cách đúng để hết khổ,

và không đưa ra một con đường đúng cho mọi người.

Nếu bạn đang đọc nó

như một hệ thống để tin,

một phương pháp để làm theo,

hay một cứu tinh tinh vi hơn,

bạn đã bắt đầu đặt nó sai tầng.

1. Đây không phải là một cuốn sách chữa lành

Nếu bạn đang đọc cuốn sách này

với một trong những kỳ vọng như sau:

- tìm một phương pháp mới
- tìm một con đường đúng
- tìm một hệ thống hoàn hảo
- tìm một “bí mật” mà người khác không có
- tìm một cách để hết khổ nhanh hơn

thì bạn nên dừng lại ở đây.

Cuốn sách này

không được viết để chữa bạn.

Nó cũng không được viết
để thay thế bác sĩ, trị liệu, tôn giáo
hay bất kỳ hệ chữa lành nào.

2. Vì sao tôi vẫn viết cuốn sách này?

Tôi viết cuốn sách này
không phải vì tôi có câu trả lời
cho khổ đau của bạn.

Tôi viết nó
vì tôi thấy một sai lầm lặp đi lặp lại
trong hầu hết các hệ chữa bệnh
và chữa khổ hiện nay:

Người ta liên tục đặt sai tầng
cho các can thiệp.

Người ta:
thần thánh hóa những gì chỉ ổn định tạm
bỏ sinh học để theo tâm linh
dùng hiểu biết để né cảm xúc
dùng phương pháp để trốn tiến trình
và đổ lỗi cho bản thân khi không khỏi
Cuốn sách này

không nhằm phản đối ai.

Nó chỉ nhằm:

trả mọi thứ về đúng tầng của nó.

Cuốn sách này

không được viết

để kết luận ai đúng hay sai

trong một hiện tượng cụ thể.

Nó được viết

để cho thấy:

ngay cả những can thiệp

có hiệu quả thật

cũng có thể trở thành

nguồn sai tầng mới

nếu bị đặt sai chỗ.

3. Cuốn sách này nói về cái gì?

Nó không nói về:

- đạo
- tâm linh
- năng lượng
- luân hồi
- nghiệp

- hay siêu hình học

Nó nói về:

cách hệ thống thân–tâm thực sự vận hành
khi có xung đột và khổ.

Và quan trọng hơn:

vì sao chúng ta liên tục

chữa đúng thứ

nhưng ở sai tầng.

4.Cụ Nguyễn Đức Cần chỉ là một trường hợp điển hình

Nếu bạn tìm đến cuốn sách này

chỉ vì có tên của cụ Nguyễn Đức Cần,

bạn sẽ hiểu lầm cuốn sách này.

Cụ không phải trung tâm của cuốn sách.

Cụ chỉ là:

một ví dụ rất rõ

cho một dạng can thiệp đúng tầng

nhưng không đủ tầng.

Cuốn sách này

không nhằm chứng minh cụ đúng hay sai.

Nó nhằm chứng minh:

vì sao tranh cãi đúng—sai

luôn bỏ lỡ câu hỏi quan trọng hơn:

“Cụ đang can thiệp vào tầng nào?”

Việc cụ Nguyễn Đức Cần đã qua đời

không làm thay đổi

bất kỳ lập luận nào

trong cuốn sách này.

Vì cuốn sách này

không nói về cụ.

Nó nói về một cấu trúc can thiệp

đã tồn tại rất lâu

và sẽ tiếp tục tái sinh

dưới những cái tên khác.

Nếu không có cụ Nguyễn Đức Cần,

sẽ có một người khác

y hệt cụ

xuất hiện.

Vì nhu cầu thần thánh hóa

một can thiệp đúng tầng

nhưng không đủ tầng

của xã hội

chưa hề biến mất.

5. Khổ không phải là vấn đề đạo đức

Một trong những sai tầng tàn nhẫn nhất

mà các hệ chữa lành tạo ra là:

“Bạn khổ vì bạn chưa đủ tin.”

“Bạn khổ vì bạn chưa đủ an.”

“Bạn khổ vì bạn chưa đủ tỉnh.”

“Bạn khổ vì bạn chưa đủ tu.”

Cuốn sách này phản đối thẳng điều đó.

Trong cuốn sách này:

Khổ không phải là hình phạt.

Khổ không phải là lỗi đạo đức.

Khổ là tín hiệu hệ thống

cho thấy một xung đột

đang bị xử lý ở sai cấp độ.

6. Cuốn sách này không đứng về phe nào

Nó không đứng về:

- khoa học
- tâm linh

- tôn giáo
- thiền
- tâm lý học
- y học

hay bất kỳ trường phái nào.

Nó đúng về:

cách hệ thống thân–tâm
vận hành thực tế.

Ở đâu một can thiệp:

- ổn định được nền
- giảm khổ thật
- có hiệu quả thật

thì nó được công nhận
là đúng tăng ở mức đó.

Ở đâu một can thiệp:

- được thần thánh hóa
- được gán năng lực vượt tâng
- được dùng để thay thế tâng khác

thì nó bị gọi đúng tên là:

sai tâng.

7. Đây là cuốn sách cho ai?

Cuốn sách này dành cho:

những người đã thử rất nhiều phương pháp
mà vẫn tái khổ;
những người không còn tin
vào các hệ chữa lành phổ biến
nhưng cũng không muốn quay về
một chủ nghĩa duy vật lạnh lùng;
những người đủ tỉnh
để nghi ngờ cả thầy chữa
lẫn chính Ý Thức của mình;
những người sẵn sàng chịu trách nhiệm
cho tầng khổ của chính họ.

8. Và đây không phải là cuốn sách cho ai?

Nó không dành cho:

- những người đang tìm cứu tinh mới;
- những người muốn một con đường nhanh;
- những người muốn một hệ thống để tin;
- những người muốn một phương pháp để làm theo;
- những người muốn một lời trấn an dễ chịu.

Cuốn sách này

không an ủi bạn.

Nó không dỗ bạn.

Nó không hứa hẹn bạn điều gì.

9. Cách đọc đúng tầng

Nếu bạn muốn cuốn sách này

có ích cho bạn,

hãy đọc nó theo cách sau:

- không tìm phương pháp;
- không tìm con đường;
- không tìm “cách làm đúng”;
- không tìm câu trả lời cuối;

Mà hãy:

quan sát xem

bạn đã đặt sai tầng

ở đâu trong đời mình.

Quan sát xem:

bạn đang thần thánh hóa cái gì;

bạn đang lệ thuộc vào can thiệp nào;

bạn đang né cảm xúc nào

bằng hiểu biết hay phương pháp;

Nếu bạn làm được điều đó:

cuốn sách này

đã can thiệp đúng tầng của nó.

10. Lời Kết

Cuốn sách này không đến để chữa bạn.

Nó đến để:

ngăn bạn tự chữa sai tầng.

Nếu nó làm được điều đó:

phần còn lại

là việc của chính bạn

với hệ thống thân–tâm của mình.

CHƯƠNG 1

Vấn Đề Không Nằm Ở Phương Pháp

1. Một nghịch lý quen thuộc

Chưa bao giờ con người có nhiều phương pháp chữa bệnh và chữa khổ như hiện nay.

Y học hiện đại phát triển vượt bậc.

Tâm lý học có hàng chục trường phái.

Thiền, chánh niệm, chữa lành năng lượng, NLP, trị liệu nội tâm, chữa lành đứa trẻ bên trong...

mọc lên như nấm.

Sách dạy sống tích cực, sống tỉnh thức, sống hạnh phúc được in ra nhiều hơn bao giờ hết.

Và cũng chưa bao giờ:

- số người mắc bệnh mạn tính lại nhiều như vậy
- số người trầm cảm, lo âu, rối loạn cảm xúc lại cao như vậy
- số người “hiểu rất nhiều” mà vẫn khổ lại phổ biến như vậy

Nghịch lý nằm ở chỗ:

Phương pháp ngày càng nhiều,

nhưng khổ và bệnh không hề giảm tương ứng.

Nếu vấn đề nằm ở chỗ “chưa đủ phương pháp”,
thì với số lượng công cụ hiện có,
chúng ta đáng lẽ đã sống khỏe và an hơn rất nhiều.

Nhưng thực tế thì không.

Điều này không có nghĩa là
các phương pháp hiện nay thất bại.

Nó chỉ có nghĩa là:

chúng không thất bại
vì bản thân chúng sai,
mà vì chúng thường bị dùng

ở sai tầng.

Một phương pháp đúng
đặt vào sai tầng
vẫn cho ra kết quả kém
giống như một phương pháp tệ.

2. Khi cái đúng vẫn không hiệu quả

Trong rất nhiều trường hợp,
các phương pháp không hề sai.

Thiền có tác dụng.

Trị liệu tâm lý có tác dụng.

Thuốc có tác dụng.

Thay đổi tư duy có tác dụng.

Sống tích cực có tác dụng.

Vấn đề không phải là

các phương pháp đó vô dụng.

Vấn đề là:

Chúng thường chỉ có tác dụng ngắn,

hoặc có tác dụng với người này

mà không có tác dụng với người khác,

hoặc có tác dụng ở giai đoạn này

mà mất tác dụng ở giai đoạn sau.

Rất nhiều người rơi vào vòng lặp quen thuộc:

1. Bắt đầu một phương pháp mới
2. Thấy đỡ hơn
3. Tin rằng mình đã “hiểu ra”
4. Vài tuần hoặc vài tháng sau, khổ quay lại
5. Đổi sang phương pháp khác
6. Lặp lại toàn bộ chu kỳ

Chu kỳ này tạo ra một ảo giác nguy hiểm:

“Mình chưa khỏi

vì chưa tìm được đúng phương pháp.”

Nhưng nếu nhìn kỹ hơn,

chúng ta sẽ thấy một điều khác:

Cùng một phương pháp,

có người khỏi hẳn,

có người chỉ đỡ tạm,

có người không có tác dụng gì.

Nếu vấn đề nằm ở bản thân phương pháp,

thì kết quả phải đồng đều hơn.

3. Giả định sai ngay từ đầu

Hầu hết các hệ chữa trị

đều ngầm dựa trên một giả định:

“Nếu áp dụng đúng phương pháp,

thì vấn đề sẽ được giải quyết.”

Giả định này nghe rất hợp lý.

Nhưng nó bỏ qua ***một yếu tố then chốt:***

Mỗi vấn đề tồn tại

ở một tầng khác nhau

trong hệ thân–tâm.

Và:

Không phải tầng nào
cũng có thể xử lý
bằng cùng một loại công cụ.

Một ví dụ đơn giản:

- Bạn không thể dùng logic để chữa một cơn sốt
- Bạn không thể dùng thuốc kháng sinh để giải quyết một nỗi buồn
- Bạn không thể dùng thiên để vá một mạch máu bị rách

Ở đây không có phương pháp nào “sai”.

Chỉ có:

Đang dùng đúng công cụ
cho sai tầng vấn đề.

Và cũng không có tầng thân–tâm nào
thay thế can thiệp y khoa
khi sinh học đã tổn thương thực thể.

Không có tiến trình cảm xúc nào
thay thế kháng sinh.

Không có tỉnh thức nào

thay thế phẫu thuật.

Khi sinh học hỏng,
sinh học phải được sửa
bằng sinh học.

4. “Sai tầng” nghĩa là gì?

Trong cuốn sách này,
“sai tầng” không mang nghĩa đạo đức
(không phải đúng – sai, tốt – xấu).

Sai tầng chỉ đơn giản là:

*Xử lý một vấn đề
ở một tầng vận hành
không phải là nơi
vấn đề đó phát sinh
hoặc được duy trì.*

Một vấn đề có thể:

- phát sinh ở tầng sinh học
- được duy trì ở tầng tiềm thức
- biểu hiện ở tầng cảm xúc
- bị làm trầm trọng hơn ở tầng tư duy

Nếu bạn chỉ chữa ở tầng biểu hiện,
vấn đề sẽ quay lại.

Nếu bạn chữa ở tầng công cụ,
trong khi vấn đề nằm ở tầng sinh học,
bạn sẽ tạo ra ảo giác “đang tiến bộ”.

Nếu bạn chữa ở tầng cảm xúc,
trong khi xung đột nằm ở tầng dữ liệu chưa khép,
bạn sẽ lặp vô hạn
cùng một nỗi khổ.

5. Vì sao sai tầng luôn tạo cảm giác “đang tốt lên”?

Đây là điểm khiến sai tầng
trở nên nguy hiểm.

Khi bạn can thiệp ở sai tầng:

- hệ thống thường vẫn phản ứng tích cực
- cảm xúc có thể lắng xuống tạm thời
- cảm giác kiểm soát tăng lên
- hy vọng được khôi phục

Điều này tạo ra một ảo giác:

“Mình đang đi đúng hướng.”

Nhưng thực chất:

- bạn chỉ đang làm dịu tín hiệu
- không phải đang tháo gỡ xung đột gốc

Giống như:

- uống thuốc giảm đau cho một khối u
- dán băng keo lên một ống nước rò rỉ
- xóa thông báo lỗi
thay vì sửa lỗi trong hệ thống

Sai tầng không làm vấn đề biến mất.

Nó chỉ làm hệ thống

im tiếng tạm thời.

6. Khi “hiểu rất nhiều” lại trở thành một dạng sai tầng

Một trong những bi kịch hiện đại là:

Con người hiểu ngày càng nhiều về bản thân,
nhưng lại *khổ ngày càng tinh vi hơn*.

Rất nhiều người có thể:

- phân tích tuổi thơ của mình
- gọi tên các tổn thương
- nhận diện các mô thức lặp
- hiểu cơ chế tâm lý của cảm xúc

Nhưng họ vẫn:

- lo âu như cũ
- phản ứng như cũ
- khổ như cũ

Ở đây không phải là

họ chưa hiểu đủ.

Vấn đề là:

*Họ đang dùng tầng công cụ
để giải quyết một xung đột
không nằm ở tầng công cụ.*

Hiểu không khép được dữ liệu.

Phân tích không giải thoát được xung đột.

Diễn giải không làm Tiềm Thức
ngừng nhắc việc chưa hoàn tất.

“Hiểu” trong trường hợp này
trở thành một cách né tránh tinh vi:

né việc phải trả vấn đề

về đúng tầng

nơi nó thực sự cần được xử lý.

7. Vì sao mỗi hệ thống chỉ chữa được một phần?

Mỗi hệ chữa trị

đều được thiết kế

để làm việc tốt

ở một hoặc hai tầng nhất định.

Y học hiện đại:

- rất mạnh ở tầng sinh học

Tâm lý học:

- rất mạnh ở tầng công cụ
và phần nào ở tầng cảm xúc

Thiên và chánh niệm:

- rất mạnh ở tầng cảm xúc
và điều phối

Chữa lành năng lượng:

- rất mạnh ở tầng sinh học–năng lượng
và tín hiệu

Vấn đề không nằm ở chỗ

các hệ này “sai”.

Vấn đề là:

Khi một hệ thống

cố mở rộng

sang tầng không phải sở trường của nó,

nó bắt đầu tạo ra

ảo tưởng chữa lành.

Và khi người dùng:

tin rằng một hệ thống

có thể chữa được mọi tầng,

họ bắt đầu

tự chữa sai tầng.

8. Vấn đề không nằm ở phương pháp

Đến đây,

chúng ta có thể nói một điều rất thẳng:

Vấn đề không nằm ở phương pháp.

Vấn đề nằm ở tầng xử lý.

Bạn có thể dùng

một phương pháp rất hay

mà vẫn thất bại

nếu dùng nó

ở sai tầng.

Bạn có thể dùng

một phương pháp rất tầm thường

và vẫn thành công

nếu dùng nó

ở đúng tầng.

Điều quyết định không phải là:

- phương pháp nào tốt hơn
- trường phái nào đúng hơn
- ai đúng ai sai

Điều quyết định là:

Bạn đang xử lý vấn đề

ở tầng nào.

9. Cuốn sách này sẽ làm gì – và sẽ không làm gì

Cuốn sách này:

không đưa ra

một phương pháp chữa lành mới,

- không thay thế y học
- không thay thế trị liệu tâm lý
- không dạy bạn thiền
- không dạy bạn tư duy tích cực

Cuốn sách này

chỉ làm một việc:

Giúp bạn

định vị đúng tầng

mà một vấn đề đang tồn tại,

và trả nó về đúng chỗ

để tầng đó

tự làm phần việc của nó.

Cuốn sách này sẽ:

- chỉ ra các dạng sai tầng phổ biến

- giải thích vì sao chúng luôn thất bại
- và mô tả tiến trình tự nhiên khi một xung đột được xử lý đúng tầng

10. Nếu bạn đang tìm một phương pháp

Nếu bạn đang đọc cuốn sách này

với câu hỏi:

“Vậy rốt cuộc
tôi phải làm gì?”

Thì rất có thể
*bạn đang bắt đầu
sai tầng.*

Cuốn sách này
*không cho bạn công thức.
Nó cho bạn bản đồ.*

Nếu bạn đang tìm
một kỹ thuật để áp dụng,
cuốn sách này
không dành cho bạn.

Nếu bạn đang tìm một cách để:

- ngừng tự chữa sai tầng
- ngừng lặp cùng một nỗi khổ

dưới nhiều hình thức khác nhau

- và trả mọi thứ về đúng chỗ

thì từ chương sau,

cuốn sách này

mới thực sự bắt đầu.

Kết chương 1

Khổ và bệnh

không dai dẳng

vì chúng quá phức tạp.

Chúng dai dẳng

vì chúng liên tục

bị xử lý sai tầng.

“Sai tầng” ở đây

không phải là lỗi cá nhân.

Nó là hệ quả tự nhiên

của việc con người

được dạy

chỉ một vài loại công cụ

và tin rằng

chúng ứng dụng được

cho mọi thứ.

Hầu hết mọi người
chữa sai tầng
không phải vì họ kém hiểu biết,
không phải vì họ
chưa đủ cố gắng,
không phải vì họ
chưa đủ tỉnh thức.

Mà vì:

họ chưa từng được trao
một bản đồ tầng
để định vị vấn đề.

CHƯƠNG 2

Thế nào là “sai tằng”

1. “Sai tằng” không phải là đúng – sai

Trong cuốn sách này,

“sai tằng” không mang nghĩa đạo đức.

Nó không phải:

- làm sai
- chọn sai
- hiểu sai
- hay sống sai

Sai tằng chỉ đơn giản là:

Xử lý một vấn đề

ở một tầng vận hành

không phải là nơi

vấn đề đó phát sinh

hoặc được duy trì.

Một người có thể rất thông minh,

rất tinh thức,

rất thiện chí,

mà vẫn liên tục chữa sai tằng.

Không phải vì họ ngu,

mà vì họ đang dùng đúng công cụ
cho sai loại vấn đề.

Vì thế,

“sai tầng” không giải thích
mọi thất bại trong chữa trị.

Có những trường hợp:

- hệ thống sinh học
đã tổn thương không hồi phục
- dữ liệu quá khứ
chưa thể khép
trong giai đoạn hiện tại
- hoặc môi trường sống
liên tục tái tạo xung đột

Ở những trường hợp đó,

đúng tầng

không đồng nghĩa với khỏi hẳn.

Nó chỉ đồng nghĩa với:

bạn không làm vấn đề tệ hơn

bằng cách xử lý sai tầng.

2. Cùng một hiện tượng, nhiều tầng khác nhau

Một hiện tượng giống nhau
có thể xuất phát
từ những tầng hoàn toàn khác nhau.

Ví dụ: mệt mỏi kéo dài.

a. Có thể do thiếu ngủ,
rối loạn nội tiết,
viêm mạn.
→ tăng sinh học.

b. Có thể do Tiềm Thức
liên tục nhắc việc chưa hoàn tất.
→ tăng lưu trữ – liên kết.

c. Có thể do xung đột cảm xúc kéo dài.
→ tăng năng lượng cảm xúc.

d. Có thể do Ngã Thức
mất an lâu ngày.
→ tăng điều phối.

e. Có thể do suy nghĩ lặp
và phân tích quá mức.
→ tăng công cụ.

Và trong thực tế,
rất nhiều trường hợp
mệt mỏi kéo dài
có nguyên nhân sinh học thuần túy
dù biểu hiện có vẻ “tâm lý”.
Nếu bỏ qua kiểm tra y khoa
chỉ vì bạn tin rằng
vấn đề nằm ở tâm,
bạn đang tạo ra
một dạng sai tầng khác.
Nếu bạn dùng:

- thiền để chữa thiếu sắt
- thuốc để chữa
một xung đột chưa khép
- tư duy tích cực
để chữa mất an nền

thì bạn không làm gì sai
về mặt đạo đức.

Bạn chỉ đang:

*chữa đúng việc
nhưng ở sai tầng.*

3. Tầng phát sinh và tầng duy trì

Một trong những nhầm lẫn lớn nhất khi:
cho rằng tầng nơi
vấn đề biểu hiện
chính là tầng nơi
vấn đề cần được xử lý.

Thực tế:

một vấn đề

có thể phát sinh

ở tầng A,

nhưng được duy trì

ở tầng B.

Ví dụ:

Một cơn ho

phát sinh từ viêm họng

(tầng sinh học)

Nhưng được duy trì

bởi lo âu

(tầng cảm xúc)

Và bị làm trầm trọng hơn

bởi ám ảnh bệnh tật

(tầng công cụ)

Nếu bạn chỉ chữa viêm họng:

→ đỡ một thời gian rồi ho lại.

Nếu bạn chỉ chữa lo âu:

→ cảm thấy ổn hơn

nhưng ho vẫn còn.

Nếu bạn chỉ trấn an

bằng lý trí:

→ giảm ho do căng thẳng

nhưng viêm vẫn còn.

Không có tầng nào “sai”.

Chỉ có:

bạn đang chữa

ở một tầng

không phải là tầng
đang duy trì vấn đề.

4. Mỗi tầng có loại công cụ riêng

Mỗi tầng vận hành
chỉ phản ứng
với một loại can thiệp nhất định.

Tầng sinh học

→ phản ứng với
nghỉ ngơi, dinh dưỡng,
thuốc, can thiệp y khoa.

Tầng lưu trữ – liên kết

(Tiềm Thức)

→ phản ứng với
việc khép tiến trình,
không phản ứng
với diễn giải logic.

Tầng cảm xúc

→ phản ứng với

được mời hiện diện,
không phản ứng
với kiểm soát.

Tầng điều phối

(Ngã Thức)

→ phản ứng với
an / mất an,
không phản ứng
với đạo lý.

Tầng công cụ

(Ý Thức)

→ phản ứng với
dữ liệu, khái niệm,
phân tích,
không phản ứng
với tín hiệu sinh học.

Khi bạn đưa sai loại công cụ
vào sai tầng:

*hệ thống hoặc không phản ứng,
hoặc phản ứng lệch,
hoặc phản ứng tạm thời
rồi quay về trạng thái cũ.*

Phân chia tầng ở đây
không phải là mô tả
toàn bộ con người.

Nó chỉ là
một mô hình vận hành
đủ dùng
để không trộn lẫn
công cụ
và tầng xử lý.

Nếu bạn dùng nó
như một hệ giải thích
mọi thứ về con người,
bạn lại đang rơi vào
một dạng sai tầng khác.

5. Ba dạng sai tầng phổ biến nhất

a. Chữa tín hiệu như thể đó là nguyên nhân

Đây là dạng sai tầng
phổ biến nhất.

1. Cảm xúc xuất hiện → bạn chữa cảm xúc.
2. Đau xuất hiện → bạn chữa đau.
3. Lo âu xuất hiện → bạn chữa lo âu.

Nhưng:

- cảm xúc là tín hiệu
- đau là tín hiệu
- lo âu là tín hiệu

Nếu bạn chỉ làm dịu tín hiệu
mà không tháo xung đột gốc:
*hệ thống sẽ tạo ra
một tín hiệu khác
ở một hình thức khác.*

b. Chữa bằng tầng công cụ cho mọi thứ

Khi gặp vấn đề,
con người hiện đại
có xu hướng:

- phân tích
- hiểu nguyên nhân
- diễn giải lại ký ức
- đổi niềm tin

- tìm góc nhìn mới

Đây đều là

hoạt động của

tầng công cụ.

Nhưng:

tầng công cụ

không khép được dữ liệu,

không giải thoát được

năng lượng xung đột,

không làm Tiềm Thức

ngừng reminder.

Hiểu rất nhiều

có thể giúp bạn

bớt sợ.

Nhưng nó không đủ

để hết khổ.

c. Dùng một hệ thống cho mọi tầng

Khi một hệ chữa trị

có tác dụng mạnh

ở một tầng,

người ta có xu hướng:

mở rộng nó

sang tất cả

các tầng còn lại.

Ví dụ:

- dùng tiền
cho bệnh sinh học
- dùng thuốc
cho xung đột cảm xúc
- dùng trị liệu
cho rối loạn sinh hóa

Hệ thống không sai.

Sai ở chỗ:

dùng nó

vượt khỏi

tầng sở trường.

6. Vì sao sai tầng luôn lặp?

Sai tầng

không chỉ thất bại một lần.

Nó tạo ra vòng lặp.

Trình tự diễn hình:

1. Vấn đề xuất hiện
2. Can thiệp ở sai tầng
3. Hệ thống dụi lại tạm thời
4. Cảm giác “đang tiến bộ”
5. Xung đột gốc không được tháo
6. Vấn đề quay lại
7. Bạn đổi phương pháp
8. Lặp lại toàn bộ chu kỳ

Mỗi vòng lặp như vậy:

- làm bạn mất niềm tin vào bản thân
- làm bạn nghi ngờ mọi hệ thống
- và làm khổ tinh vi hơn

Bạn bắt đầu nghĩ rằng:

“Minh có vấn đề gì đó rất sâu, nên không hệ thống nào chữa được”.

Trong khi thực tế:

*bạn chỉ đang chữa đúng việc
nhưng ở sai tầng.*

Và ngay cả khi

bạn đã định vị đúng tầng,

việc xử lý

vẫn có thể thất bại

nếu:

- tiến trình
bị làm quá nhanh
- môi trường sống
tiếp tục tái kích hoạt
xung đột
- hoặc hệ thống
chưa đủ an
để đi trọn tiến trình

“Đúng tầng”

không thay thế

cho điều kiện đủ

để một xung đột

thực sự được khép.

7. Sai tầng tạo ra ảo giác “đã hiểu”

Một trong những dạng

sai tầng tinh vi nhất là:

nhầm lẫn giữa

“hiểu”

và

“đã xử lý xong”.

Bạn có thể:

- hiểu vì sao mình tổn thương
- hiểu vì sao mình phản ứng như vậy
- hiểu vì sao tuổi thơ ảnh hưởng hiện tại

Nhưng:

- dữ liệu trong Tiềm Thức vẫn chưa khép
- xung đột năng lượng vẫn còn đó
- Ngã Thức

vẫn mất an

Hiểu trong trường hợp này
không phải là bước cuối.

Nó chỉ là:

một dạng can thiệp
ở tầng công cụ.

Và nếu bạn dừng lại ở đó:

bạn sẽ mắc kẹt
trong trạng thái
“hiểu rất nhiều
nhưng vẫn khổ”.

8. Dấu hiệu nhận biết bạn đang chữa sai tầng

Bạn rất có thể
đang chữa sai tầng
nếu:

- Bạn thấy đỡ hơn
nhưng không bao giờ
hết hẳn
- Bạn phải liên tục
áp dụng phương pháp
để giữ mình “ổn”

- Bạn đòi phương pháp rất nhiều nhưng vòng lặp khổ không đổi
- Bạn ngày càng hiểu nhiều nhưng phản ứng không thay đổi
- Bạn cảm thấy mình “có vấn đề rất sâu” dù chưa bao giờ xác định rõ
- vấn đề nằm ở tầng nào

9. Sai tầng không phải lỗi cá nhân

Một điều quan trọng

cần nói rõ:

Sai tầng

không phải lỗi của bạn.

Hầu hết các hệ chữa trị

hiện nay:

- không dạy cách định vị tầng
- không phân biệt

tầng phát sinh
và tầng duy trì

- không nói rõ
giới hạn tầng
của chính mình

Bạn được dạy rằng:

“Cứ ứng dụng

đúng phương pháp

là sẽ ổn.”

Không ai nói với bạn rằng:

“Phương pháp này

chỉ làm việc tốt

ở tầng này.”

Vì vậy:

bạn không hề thất bại.

bạn chỉ đang làm theo

một bản đồ

thiếu tầng.

10. Từ chương sau: bắt đầu dựng bản đồ tầng

Chương này

chỉ làm một việc:

Khóa khái niệm

“sai tầng”.

Từ chương sau,

chúng ta sẽ bắt đầu dựng:

- bản đồ
các tầng vận hành
- việc mỗi tầng
làm được gì
- và các dạng sai tầng
điển hình
trong chữa bệnh
và chữa khổ

Không phải để bạn

có thêm

một phương pháp.

Mà để bạn:

ngừng

tự chữa

sai tầng.

Kết chương 2

Sai tâng

không phải là:

- chọn sai phương pháp
- hiểu sai bản thân
- hay sống sai cách

Sai tâng

chỉ là:

xử lý đúng vấn đề

nhưng ở sai nơi

trong hệ thống.

Và chừng nào

bạn còn làm vậy,

khổ và bệnh

sẽ còn quay lại

dưới nhiều hình thức

khác nhau.

CHƯƠNG 3

Bản Đồ Thân–Tâm Dùng Trong Cuốn Sách Này

1. Vì sao cần một bản đồ tầng mới?

Khi nói về chữa bệnh và khổ đau,

hầu hết các hệ thống hiện nay

đều gặp một trong ba vấn đề:

- hoặc trộn lẫn các tầng vận hành
- hoặc chọn một tầng làm trung tâm rồi áp nó lên mọi thứ
- hoặc không nói rõ giới hạn của chính mình

Kết quả là:

bạn đọc không biết

vấn đề của họ

đang nằm ở tầng nào

và họ đang can thiệp

vào tầng nào.

Cuốn sách này

không xây dựng thêm

một phương pháp.

Nó xây dựng:

một bản đồ tăng tối thiểu

để bạn

không còn tự chữa

sai tăng.

Bản đồ này

không nhằm thay thế y học,

cũng không nhằm thay thế

trị liệu tâm lý,

cũng không nhằm thay thế

các hệ tâm linh.

Nó chỉ làm một việc:

đặt từng loại hiện tượng

vào đúng tầng vận hành

của nó.

Đồng thời,

bản đồ này không chữa bệnh.

Nó không tháo xung đột.

Nó không khôi phục an.

Nó chỉ giúp bạn:

không đặt sai tăng

cho các can thiệp
bạn đang dùng.

Phanh sai tầng:

Nếu bạn bắt đầu tin rằng
chỉ cần “định vị đúng tầng”
là sẽ hết khổ,
bạn đã bắt đầu
dùng bản đồ này
sai tầng.

Nếu bạn dùng bản đồ này
để thay thế thuốc,
trị liệu,
hay chẩn đoán y khoa,
bạn cũng đang
dùng nó sai tầng.

2. Năm tầng vận hành cơ bản

Trong cuốn sách này,
thân–tâm được mô hình hóa
thành năm tầng chính:

1. Tầng sinh học (Thân Thể Thức)

2. Tầng lưu trữ – liên kết (Tiềm Thức)
3. Tầng cảm xúc
4. Tầng điều phối (Ngã Thức)
5. Tầng công cụ (Ý Thức)

Đây không phải
là phân chia theo triết học,
cũng không theo Phật học,
cũng không theo
phân tâm học cổ điển.

Đây là phân chia theo:
loại hiện tượng
và
loại can thiệp
mà mỗi tầng phản ứng.

Phanh sai tầng:

Năm tầng này
không phải là
“cấu trúc thật”
của con người.
Chúng chỉ là

một cách phân loại vận hành

đủ dùng

để bạn

không trộn lẫn công cụ

và tầng xử lý.

Nếu bạn bắt đầu hỏi:

“Con người thật sự có bao nhiêu tầng?”

hoặc

“Tầng nào là tầng cao nhất?”

bạn đã bắt đầu

biến bản đồ này

thành một học thuyết.

3. Tầng sinh học (Thân Thể Thức)

Đây là tầng

thân thể vật lý.

Bao gồm:

- hệ thần kinh
- hệ nội tiết
- hệ miễn dịch
- cơ quan nội tạng
- sinh hóa não

- giấc ngủ
- dinh dưỡng

Đặc điểm:

vận hành theo
quy luật sinh học.

Phản ứng với
thuốc, nghỉ ngơi,
can thiệp y khoa.

Không phản ứng với

diễn giải tâm lý

không phản ứng với

“hiểu ra”

Nếu một vấn đề

nằm chủ yếu

ở tầng này

mà bạn dùng:

- thiền,
- khẳng định tích cực,
- hay trị liệu ký ức

bạn đang

chữa sai tầng.

Và nếu một vấn đề
nằm chủ yếu
ở tầng sinh học
mà bạn bỏ
can thiệp y khoa
vì lý do “sai tầng”:
bạn cũng đang
chữa sai tầng.
Không có tầng thân–tâm nào
thay thế kháng sinh,
phẫu thuật,
hay hóa trị.
Không có tiền trình cảm xúc nào
thay thế miễn dịch
hay sinh hóa.

4. Tầng lưu trữ – liên kết (Tiềm Thức)

Đây là tầng:

- lưu trữ dữ liệu trải nghiệm
- lưu trữ
các tiền trình chưa khép
- tạo liên kết

giữa hiện tại và quá khứ

- phát tín hiệu
- gọi nhắc (reminder)

Đặc điểm:

- không phân biệt
hiện tại – quá khứ
- không phản ứng
với logic
- không phản ứng
với đạo lý
- không phản ứng
với “biết rồi”

Một ký ức xung đột

chưa khép

có thể tiếp tục

tạo tín hiệu

cho dù bạn

đã hiểu nó từ lâu.

Tầng này

phản ứng với:

- việc khép tiến trình
- việc hoàn tất xung đột
- việc cập nhật
lại dữ liệu

Nó không phản ứng với:

- phân tích
- tái diễn giải
- thuyết phục

Phanh sai tầng:

Nếu bạn bắt đầu tin rằng
chỉ cần “khép tiến trình”

là mọi khổ đau

sẽ biến mất,

bạn đang lại

tạo ra

một cứu tinh mới.

5. Tầng cảm xúc

Đây là tầng

phát sinh:

- sợ
- giận
- buồn

- xấu hổ
- tội lỗi
- lo âu

Đặc điểm:

- phản ứng nhanh hơn ý thức
- không phản ứng với mệnh lệnh
“đừng cảm thấy vậy”
- không biến mất chỉ vì bạn hiểu

Tầng này

phản ứng với:

- được mời hiện diện
- được phép đi trọn chu kỳ
- được không kiểm soát

Nó không phản ứng với:

- kìm nén
- tích cực hóa
- lý trí hóa

Nếu bạn dùng

tư duy tích cực

để chữa

một xung đột cảm xúc

chưa đi trọn:

bạn đang

chữa sai tầng.

6. Tầng điều phối (Ngã Thức)

Đây là tầng:

- giữ an nền
cho toàn hệ thống
- điều phối phản ứng
giữa các tầng

Đặc điểm:

- phản ứng với
mất an / có an
- không phản ứng
với đạo lý
- không phản ứng
với khái niệm

Khi tầng này

mất an lâu ngày:

- cảm xúc
trở nên mạnh hơn
- Tiềm Thức
tăng cường reminder
- Ý Thức
tăng phân tích

Tầng này

phản ứng với:

- việc khôi phục
cảm giác an nền
- việc không bị
đe dọa hiện sinh

Nếu bạn dùng

lý lẽ

để trấn an

một Ngã Thức

đang mất an:

bạn đang

chữa sai tầng.

7. Tầng công cụ (Ý Thức)

Đây là tầng:

- suy nghĩ
- phân tích
- diễn giải
- lập luận
- đặt câu hỏi “vì sao”

Đặc điểm:

- rất mạnh
trong việc tạo mô hình
- rất yếu
trong việc xử lý xung đột

Tầng này

phản ứng với:

- dữ liệu
- khái niệm
- cấu trúc
- bản đồ

Nó không phản ứng với:

- cảm xúc thô
- tín hiệu sinh học
- tiến trình Tiềm Thức

Nếu bạn dùng

hiểu biết

để thay thế

cho xử lý xung đột:

bạn đang

chữa sai tầng.

8. Tầng phát sinh $\neq$ tầng duy trì

Một vấn đề có thể:

phát sinh

ở tầng A

nhưng được duy trì

ở tầng B

Ví dụ:

một cú sốc tâm lý

(tầng lưu trữ)

→ tạo lo âu

(tầng cảm xúc)

→ làm mất an

(tầng điều phối)

→ gây mất ngủ

(tầng sinh học).

Nếu bạn chỉ chữa

mất ngủ:

- lo âu vẫn còn
- mất an vẫn còn
- reminder vẫn còn

Bản đồ tầng

giúp bạn:

không nhầm

tầng biểu hiện

với tầng duy trì.

9. Vì sao không có tầng “cao hơn?”

Cuốn sách này

không xếp tầng

theo thứ bậc

cao – thấp.

Không có tầng nào:

- cao hơn
- tinh tế hơn
- tâm linh hơn

Mỗi tầng chỉ:

làm một loại việc

khác nhau.

Phản ứng với
một loại can thiệp
khác nhau.

Sai tầng
không xảy ra
vì bạn ở
“tầng thấp”.

Sai tầng
xảy ra vì:
bạn dùng công cụ
của tầng này
cho vấn đề
của tầng khác.

10. Giới hạn của bản đồ này

Bản đồ này:
không phải
mô tả toàn bộ
con người.
Cũng không phải
chân lý tuyệt đối.

Không thay thế
chẩn đoán y khoa,
Nó chỉ là:
một bản đồ vận hành
đủ dùng
để không còn
tự chữa
sai tầng.

Nếu bạn dùng nó
như một hệ tâm linh mới,
một hệ trị liệu mới,
hay một “con đường đúng”:
bạn lại rơi vào
sai tầng
ở một tầng khác.

Kết chương 3

Cuốn sách này
dùng một bản đồ thân–tâm
gồm năm tầng vận hành:

1. sinh học

2. lưu trữ – liên kết
3. cảm xúc
4. điều phối
5. công cụ

Mỗi tầng:

Làm một loại việc
khác nhau.

Phản ứng với
một loại can thiệp
khác nhau.

Sai tầng
không nằm
ở phương pháp.

Sai tầng
nằm ở chỗ:
bạn đang can thiệp
vào một tầng
không phải là nơi
vấn đề đang được
duy trì.

CHƯƠNG 4

Các Dạng “Sai Tầng” Điển Hình Trong Chữa Bệnh Và Khổ Đau

1. Sai tầng không phải do ác ý hay ngu dốt

Hầu hết các hệ thống chữa bệnh hiện nay không sai vì họ cố tình lừa dối.

Họ sai vì:

- họ chỉ nhìn thấy một tầng
- họ giỏi ở một tầng
- họ tin tầng đó là trung tâm

Khi một người chỉ có một cái búa, mọi vấn đề đều trông như cái đinh.

Sai tầng không phải lỗi đạo đức.

Sai tầng là:

lỗi bản đồ.

Điều này không có nghĩa là các hệ thống chữa trị hiện nay đều vô giá trị.

Ngược lại:

mỗi hệ đều rất mạnh

ở đúng tầng sở trường của nó.

Vấn đề chỉ bắt đầu
khi một hệ thống
bị dùng vượt khỏi tầng
mà nó thực sự làm việc tốt.

Phanh sai tầng:

Chương này không được viết
để bạn đi chỉ trích
bác sĩ, nhà trị liệu, thầy chữa,
hay bất kỳ hệ thống nào.

Nó được viết
để bạn nhìn ra
mình đang tự chữa sai tầng
ở đâu.

Nếu bạn dùng chương này
để phán xét người khác,
bạn đã bắt đầu
dùng nó sai tầng.

2. Dạng 1 – Dùng Ý Thức để chữa xung đột cảm xúc

Đây là dạng phổ biến nhất.

Biểu hiện:

- phân tích cảm xúc
- lý giải nguồn gốc cảm xúc
- tự nhủ “mình hiểu rồi”
- đọc thêm sách
- thay đổi niềm tin

Vấn đề là:

- cảm xúc không nằm ở Ý Thức
- xung đột cảm xúc
không được giải quyết
bằng hiểu biết

Kết quả:

bạn hiểu rất rõ

vấn đề của mình

nhưng cảm xúc

vẫn y nguyên.

Khổ không giảm.

Đây là sai tầng vì:

bạn đang dùng

công cụ của tầng công cụ

để xử lý vấn đề

của tầng cảm xúc.

3. Dạng 2 – Dùng tích cực hóa để chữa Tiềm Thức

Biểu hiện:

- khẳng định tích cực
- “luật hấp dẫn”
- đổi cách nghĩ
- tự tạo câu chuyện mới

Vấn đề là:

Tiềm Thức

- không phản ứng với câu chữ
- không phân biệt đúng – sai
- không phân biệt thật – giả

Nếu một tiến trình chưa khép
đang nằm trong Tiềm Thức:

bạn có thể

nghĩ tích cực cả đời,

gợi nhắc (reminder) vẫn tiếp tục.

Đây là sai tầng vì:

bạn đang nói chuyện

với tầng không nghe bạn.

Phanh sai tầng:

Điều này không có nghĩa là

tích cực hóa vô dụng.

Nó có thể:

- giúp bạn bớt sợ
- giúp bạn bớt tuyệt vọng
- giúp hệ thống không sụp đổ trong giai đoạn khó khăn

Sai lầm chỉ xảy ra

khi bạn biến nó

thành công cụ tháo xung đột gốc.

4. Dạng 3 – Dùng kìm nén để chữa cảm xúc

Biểu hiện:

- cố gắng không nghĩ
- né tránh
- làm bận rộn
- đè cảm xúc xuống

Vấn đề là:

- cảm xúc là tín hiệu xung đột
- không phải lỗi cần loại bỏ

Khi bạn kìm nén:

xung đột không biến mất

mà chỉ bị đẩy sâu

vào Ngã Thức.

Kết quả:

- cảm xúc quay lại mạnh hơn
- hoặc chuyển sang thân thể (đau, mệt, mất ngủ)

Đây là sai tầng vì:

bạn đang xử lý tín hiệu

thay vì xử lý

nguồn phát ra tín hiệu.

5. Dạng 4 – Dùng thiền / tâm linh để chữa tầng sinh học

Biểu hiện:

- bỏ thuốc
- bỏ điều trị y khoa
- chỉ thiền
- chỉ cầu nguyện

Vấn đề là:

tầng sinh học

phản ứng với sinh học

không phản ứng với ý niệm.

Một rối loạn hormone

không biến mất

vì bạn giác ngộ.

Đây là sai tầng vì:

bạn đang dùng
công cụ của tầng khác
cho vấn đề
của tầng sinh học.
Điều này không có nghĩa là
thiền hay tâm linh
không có giá trị.
Chúng có thể rất quan trọng
trong việc giúp hệ thống
đối diện bệnh tật
mà không sụp đổ tâm lý.
Nhưng chúng không thay thế
can thiệp sinh học
khi sinh học đã hỏng.

6. Dạng 5 – Dùng trị liệu nói để chữa xung đột đã nằm trong thân

Biểu hiện:

- nói lại câu chuyện cũ
- phân tích chấn thương
- kể lại ký ức

Vấn đề là:

một xung đột lâu năm
đã được mã hóa
vào thân thể
và hệ thần kinh.

Nói về nó:

- có thể giúp hiểu
- nhưng không khép
tiến trình sinh học

Kết quả là:

bạn nói mãi
một vấn đề,
nhưng thân
vẫn giữ phản ứng cũ.

Đây là sai tầng vì:

bạn đang xử lý

tầng lưu trữ

bằng công cụ

của tầng công cụ.

Điều này không có nghĩa là

trị liệu nói vô ích.

Nó rất quan trọng

đề:

- định danh xung đột
- tạo ngôn ngữ
cho trải nghiệm
- và mở cánh cửa
cho các tiến trình sâu hơn

Nhưng nếu dừng lại

ở nói và hiểu:

bạn sẽ chỉ chữa được

tàng công cụ.

7. Dạng 6 – Dùng y học để chữa xung đột điều phối

Biểu hiện:

- uống thuốc an thần
- dùng thuốc chống lo âu
- ổn định sinh hóa

Vấn đề là:

mất an nền

của Ngã Thức

không phải là

bệnh sinh học

thuần túy.

Thuốc có thể:

làm dịu biểu hiện

nhưng không khôi phục

an nền

Kết quả:

phải dùng thuốc lâu dài

phụ thuộc thuốc

khô quay lại

khi ngừng thuốc

Đây là sai tâng vì:

bạn đang chữa

biểu hiện sinh học

của một xung đột

điều phối.

Điều này không có nghĩa là

thuốc an thần

hay thuốc chống lo âu

là sai.

Chúng có thể rất cần thiết

để hệ thống

không sụp đổ

trong giai đoạn

mất an cấp tính.

Sai tầng chỉ xảy ra

khi thuốc

bị dùng như lời giải cuối

cho một xung đột

không nằm ở sinh học.

8. Dạng 7 – Nhầm tầng phát sinh với tầng duy trì

Đây là dạng tinh vi nhất.

Biểu hiện:

- “tôi bị vậy vì tuổi thơ”
- “tôi bị vậy vì cha mẹ”
- “tôi bị vậy vì biến cố X”

Vấn đề là:

nguyên nhân phát sinh

không nhất thiết

là nơi đang duy trì xung đột.

Một biến cố

đã qua 20 năm

không thể tiếp tục gây khổ

nếu nó đã được khép.

Cái đang duy trì khổ

là:

- tiến trình chưa khép
- gọi nhắc (reminder) đang chạy
- mất an đang tồn tại

Đây là sai tầng vì:

bạn đang bắn vào quá khứ

trong khi xung đột

đang chạy ở hiện tại.

9. Dạng 8 – Chọn một tầng làm “trung tâm chân lý”

Biểu hiện:

- “mọi thứ là tâm”
- “mọi thứ là sinh học”
- “mọi thứ là nghiệp”
- “mọi thứ là tiềm thức”

Vấn đề là:

không có một tầng duy nhất nào

giải thích được

mọi hiện tượng.

Khi bạn tuyệt đối hóa

một tầng:

bạn sẽ mù

tầng còn lại.

Đây là sai tầng vì:

bạn đang biến

một bản đồ

thành một tôn giáo.

10. Sai tầng tạo ra ngành “chữa mãi không khỏi”

Sai tầng không chỉ

làm bạn không khỏi.

Nó tạo ra

một hệ thống kinh tế:

- chữa kéo dài
- lệ thuộc chuyên gia
- lệ thuộc phương pháp
- lệ thuộc hệ tư tưởng

Khi một phương pháp

không bao giờ

đặt câu hỏi:

“tôi đang chữa
đúng tầng chưa?”

nó sẽ luôn có

khách hàng mãn tính.

Điều này không có nghĩa là

các chuyên gia

hay hệ thống

cố tình duy trì bệnh nhân.

Phần lớn họ

đang làm tốt nhất

trong tầng

mà họ được đào tạo.

Vòng lặp

“chữa mãi không khỏi”

thường là hệ quả

của sai tầng,

không phải

của ác ý.

Kết chương 4

Sai tầng không nằm

ở thiện chí.

Sai tầng nằm ở:

dùng sai công cụ

cho sai tầng vận hành.

Các dạng sai tầng

điển hình:

1. Dùng Ý Thức
chữa cảm xúc
2. Dùng tích cực hóa
chữa Tiềm Thức
3. Dùng kìm nén
chữa cảm xúc
4. Dùng tâm linh
chữa sinh học
5. Dùng trị liệu nói
chữa thân thể
6. Dùng y học
chữa điều phối
7. Nhầm tầng phát sinh
với tầng duy trì

8. Tuyệt đối hóa

một tầng

Nếu bạn không có

bản đồ tầng:

bạn sẽ luôn cảm thấy

mình “chưa đủ nỗ lực”

trong khi thực ra

bạn đang chữa

sai tầng.

CHƯƠNG 5

Khi nào thì một phương pháp là “đúng tầng”?

1. “Hiệu quả” không đồng nghĩa với “đúng tầng”

Một phương pháp có thể:

- làm bạn dễ chịu hơn
- làm bạn lạc quan hơn
- làm triệu chứng giảm
- làm bạn thấy có hy vọng

Nhưng điều đó chưa đủ

để kết luận

nó đang chữa đúng tầng.

Một can thiệp có thể:

- làm dịu biểu hiện
- che tén hiệu
- trì hoãn xung đột

mà không hề khép tiến trình

đang duy trì khổ.

Vì vậy, trong cuốn sách này:

“đúng tầng”

không được định nghĩa

bằng cảm giác tốt hơn,

mà bằng việc
xung đột nên
có thực sự được tháo gỡ
hay không.

Những tiêu chí dưới đây
không nhằm xếp hạng
hay phán xét các phương pháp.

Chúng chỉ nhằm giúp bạn
không nhầm lẫn
giữa:

“có tác dụng”

và

“đúng tầng”.

Một phương pháp
có thể rất tốt
ở tầng của nó
và vẫn không đúng tầng
cho vấn đề cụ thể
của bạn.

Phanh sai tầng:

Chương này không được viết
để bạn đi tìm
“phương pháp đúng tầng nhất”.
Nó được viết
để bạn dừng lại kịp thời
khi thấy mình
đang chữa sai tầng.

2. Tiêu chí 1 – Nó có tác động vào tầng đang duy trì khổ không?

Các tiêu chí này
không được dùng
để đi săn
một “phương pháp hoàn hảo”.
Không có phương pháp nào
đúng tầng cho mọi người
và cho mọi vấn đề.
Chúng chỉ giúp bạn
dừng lại kịp thời
khi thấy mình
đang can thiệp

vào một tầng
không phải là nơi
xung đột đang được duy trì.
Một phương pháp là đúng tầng
nếu nó tác động trực tiếp vào:

- tầng đang duy trì xung đột
- chứ không chỉ
tầng đang biểu hiện

Ví dụ:

Nếu khổ được duy trì
bởi reminder của Tiềm Thức,
thì phương pháp
phải có cơ chế
khép tiến trình.

Nếu khổ được duy trì
bởi mất an nền
của Ngã Thức,
thì phương pháp
phải khôi phục
cảm giác an.

Nếu khổ được duy trì
bởi xung đột cảm xúc
chưa đi trọn,
thì phương pháp
phải cho cảm xúc
đi trọn chu kỳ.

Nếu một phương pháp chỉ:

- làm dịu cảm xúc
- làm phân tâm
- làm bạn nghĩ khác

mà không đụng tới
tầng duy trì,
nó không đúng tầng,
cho dù bạn thấy dễ chịu.

3. Tiêu chí 2 – Nó có khép tiến trình hay chỉ làm bạn hiểu?

Một phương pháp là đúng tầng
nếu sau một thời gian:

- cùng một tác nhân cũ
- cùng một ký ức cũ
- cùng một tình huống cũ

không còn kích hoạt
một phản ứng cảm xúc cũ
với cùng cường độ.

Điều này khác hoàn toàn với:

- “tôi hiểu rồi nên không buồn nữa”
- “tôi chấp nhận rồi nên đỡ đau”

Khép tiến trình nghĩa là:

dữ liệu cũ
không còn kéo
phản ứng cũ.

Nếu một phương pháp chỉ:

- tạo một diễn giải mới
- gắn một câu chuyện mới
- tạo một niềm tin mới

thì nó chỉ thay lớp trên
của cùng một xung đột.

*Đó là chữa sai tầng
đội lót hiểu biết.*

Điều này không có nghĩa là
hiểu biết là vô ích.

Hiểu đúng

là điều kiện cần
để không tiếp tục
chữa sai tằng.

Nhưng hiểu đúng
không phải là bước cuối
của một tiến trình
khép xung đột.

4. Tiêu chí 3 – Nó có làm hệ thống bớt phụ thuộc không?

Một phương pháp là đúng tằng
nếu theo thời gian:

- bạn cần nó ít dần
- bạn tự ổn định nhanh hơn
- bạn ít rơi vào khổ hơn

Nếu một phương pháp khiến:

- bạn phải làm nó mỗi ngày
để không khổ
- bạn sợ bỏ nó
vì sợ khổ quay lại
- bạn cảm thấy
“không làm là không ổn”

thì rất có thể:

nó đang duy trì biểu hiện
chứ không tháo gỡ
nguồn phát.

Đúng tầng

không tạo lệ thuộc.

Đúng tầng

làm hệ thống

tự vận hành lại được.

Điều này không có nghĩa là

bạn sẽ không bao giờ

cần bất kỳ phương pháp nào nữa.

Nó chỉ có nghĩa là:

khi xung đột gốc

đã được tháo,

bạn không còn phải

dùng phương pháp đó

như một nạng

chống khỏ.

Phanh sai tầng:

Một phương pháp

có thể cần được dùng lâu dài
ở tầng sinh học
(ví dụ thuốc).

Điều này không tự động
là sai tầng.

Sai tầng chỉ xảy ra
khi bạn dùng nó
như lời giải cuối
cho một xung đột
không nằm ở sinh học.

5. Tiêu chí 4 – Nó có phân biệt rõ tầng can thiệp không?

Một phương pháp là đúng tầng
nếu nó:

Nói rõ
mình đang can thiệp
vào tầng nào.

Nói rõ
mình không can thiệp được
tầng nào.

Nếu một phương pháp:

- hứa chữa mọi thứ
- áp một kỹ thuật cho mọi vấn đề
- không nói đến giới hạn của mình

thì gần như chắc chắn:

nó đang tuyệt đối hóa một tầng.

Đó không phải đúng tầng.

Đó là bản đồ

bị thổi phồng.

6. Tiêu chí 5 – Nó có làm xung đột giảm thật hay chỉ chuyển tầng?

Một phương pháp là đúng tầng

nếu xung đột:

- giảm cường độ
- giảm tần suất
- giảm khả năng bị kích hoạt

mà không:

- chuyển từ tâm sang thân
- chuyển từ cảm xúc sang sinh học
- chuyển từ lo âu sang đau nhức

Nếu sau “chữa lành”:

- bạn ít buồn hơn
- nhưng đau dạ dày hơn

thì xung đột

không biến mất.

Nó chỉ đổi tầng biểu hiện.

Đó là sai tầng tinh vi.

7. Tiêu chí 6 – Nó có tương thích với các tầng khác không?

Một phương pháp là đúng tầng

nếu nó:

- không phủ định y học
khi cần y học
- không phủ định cảm xúc
khi cần đi trọn cảm xúc
- không phủ định sinh học
khi cần điều chỉnh sinh học

Nếu một phương pháp

buộc bạn:

- bỏ thuốc
- bỏ trị liệu
- bỏ chăm sóc thân thể

để trung thành

với hệ của nó:

đó là

một hệ độc quyền tầng.

Độc quyền tầng

luôn dẫn đến sai tầng.

Đúng tầng

không có nghĩa là

chỉ làm một việc

ở một tầng duy nhất.

Rất nhiều trường hợp

cần can thiệp đồng thời

ở nhiều tầng khác nhau.

Sai tầng

chỉ xảy ra

khi bạn dùng

sai loại công cụ
cho sai tầng vận hành.

8. Đúng tầng không phải là “đủ cao cấp”

Đúng tầng

không liên quan đến:

- tâm linh cao hay thấp
- trí tuệ nhiều hay ít
- ý thức mạnh hay yếu

Đúng tầng

chỉ liên quan đến:

bạn đang tác động

vào đúng nơi

đang duy trì xung đột.

Một can thiệp

rất “thô”

có thể đúng tầng.

Một can thiệp

rất “tinh tế”

có thể sai tầng.

9. Vì sao nhiều phương pháp có vẻ đúng tầng... trong thời gian đầu

Rất nhiều phương pháp:

- cho hiệu quả nhanh
- tạo cảm giác được giải thoát
- tạo hy vọng mạnh

Nhưng sau vài tháng:

- khô quay lại
- triệu chứng chuyển dạng
- lệ thuộc tăng

Lý do:

Chúng chạm

vào tầng biểu hiện.

Không chạm

vào tầng duy trì.

Hiệu quả ngắn hạn

không chứng minh

đúng tầng.

Chỉ hiệu quả bền

mới chứng minh

đúng tầng.

Hiệu quả bền

không có nghĩa là
không bao giờ
còn khổ nữa.

Nó chỉ có nghĩa là:
cùng một xung đột cũ
không còn lặp lại
dưới cùng
một hình thức cũ.

10. Tóm tắt tiêu chí “đúng tầng”

Một phương pháp
là đúng tầng nếu:

1. Nó tác động
vào tầng đang duy trì khổ
2. Nó khép tiến trình,
không chỉ tạo hiểu biết
3. Nó làm hệ thống
bớt phụ thuộc
4. Nó nói rõ
tầng can thiệp
và giới hạn

5. Nó không làm
xung đột chuyên tầng

6. Nó tương thích
với các tầng khác

Thiếu một trong các điểm này:

bạn cần phải

đặt lại câu hỏi:

*“Mình đang chữa
đúng tầng hay chưa?”*

Và cuốn sách này

không hứa rằng:

nếu bạn chữa đúng tầng

thì mọi vấn đề

sẽ biến mất.

Nó chỉ hứa

một điều khiêm tốn hơn:

bạn sẽ không còn

lặp vô hạn

cùng một nỗi khổ

dưới nhiều phương pháp

khác nhau.

Kết chương 5

Đúng tầng

không phải là:

- cảm giác tốt hơn
- hiểu ra nhiều hơn
- tin mạnh hơn

Đúng tầng là:

xung đột nền

thực sự được tháo gỡ

và hệ thống

tự vận hành lại được.

Nếu một phương pháp

không thể trả lời:

“tôi đang tác động

vào tầng nào

và bằng cơ chế gì?”

thì rất có thể:

nó đang chữa sai tầng

cho dù nó mang danh

chữa lành.

CHƯƠNG 6

Cụ Nguyễn Đức Cần đang can thiệp vào tầng nào?

1. Câu hỏi đúng không phải: “Cụ có chữa được bệnh không?”

Khi nói về *cụ Nguyễn Đức Cần*,

câu hỏi phổ biến nhất luôn là:

- “Có khỏi thật không?”
- “Có phải mê tín không?”
- “Có phải placebo không?”
- “Có phải lừa đảo không?”

Tất cả những câu hỏi này

đều *đang đứng ở sai tầng phân tích*.

Câu hỏi đúng trong cuốn sách này là:

Cụ đang can thiệp vào tầng vận hành nào của hệ thân–tâm?

Nếu không trả lời được câu hỏi này,

bạn sẽ:

- hoặc thần thánh hóa hiện tượng
- hoặc phủ định toàn bộ hiện tượng
- hoặc trộn lẫn nó với tâm linh, y học, trị liệu

Việc đặt lại câu hỏi:

“Cụ đang can thiệp vào tầng nào?”

không nhằm bảo vệ

hay hợp thức hóa hiện tượng này.

Nó chỉ nhằm:

mô tả đúng tầng vận hành

của một can thiệp thực tế

để không thần thánh hóa

và cũng không phủ định mù quáng.

2. Hiện tượng thực tế cần được mô tả đúng

Bỏ qua mọi diễn giải.

Chỉ giữ lại hiện tượng:

- nhiều người báo cáo
- giảm đau nhanh,
- giảm triệu chứng,

thậm chí biến mất triệu chứng;

nhiều ca không khỏi;

nhiều ca khỏi rồi tái phát;

nhiều ca cải thiện

dù không dùng thuốc;

nhiều ca không cải thiện

cho dù rất tin.

Hiện tượng này cho thấy:

- không phải hiệu ứng tâm lý thuần túy
- cũng không phải can thiệp sinh học trực tiếp

Nó đang chạm vào
một tầng trung gian.

Việc gọi đây là

“một tầng trung gian”

không hàm ý

một năng lực siêu nhiên
hay một cơ chế huyền bí.

Nó chỉ phản ánh:

hiện tượng này

không thuộc sinh học thuần túy
và cũng không thuộc tâm lý thuần túy.

3. Không phải tầng sinh học

Cụ Nguyễn Đức Cẩn:

- không dùng thuốc
- không can thiệp vật lý
- không can thiệp sinh hóa

Vì vậy:

*cụ không can thiệp trực tiếp
vào tầng sinh học.*

Nếu một khối u tan
hay một cơn đau biến mất:
đó là hệ thân thể
tự điều chỉnh lại,
không phải do

cụ “tác động sinh học”.

Đặt cụ vào tầng sinh học
là sai tầng.

Điều này không có nghĩa là
các ca cải thiện sinh học
là “không thật”.

Nó chỉ có nghĩa là:
nguyên nhân trực tiếp
của cải thiện đó
không nằm ở
một can thiệp sinh học.

4. Không phải tầng công cụ (Ý Thức)

Phương pháp của cụ:

- không dạy phân tích
- không dạy diễn giải
- không dạy tư duy tích cực

Người được chữa:

- không cần hiểu
- không cần có bằng cấp
- không cần làm bài tập tâm lý

Hiện tượng xảy ra

ngay cả khi:

người đó không hiểu

chuyện gì đang diễn ra.

Vì vậy:

cụ không can thiệp

vào Ý Thức.

Đặt cụ vào trị liệu tâm lý

hay tư duy tích cực

là sai tâng.

Điều này không có nghĩa là

hiểu biết hay trị liệu tâm lý

là vô dụng trong chữa bệnh.

Nó chỉ có nghĩa là:

đây không phải là tâng
mà can thiệp của *cụ Nguyễn Đức Cần*
đang làm việc.

5. Không phải tâng cảm xúc

Cụ Nguyễn Đức Cần:

- không hướng dẫn xử lý cảm xúc
- không mời cảm xúc đi trọn
- không nói về chấn thương

Nhiều ca khỏi:

không hề trải qua

xả cảm xúc,

hiểu ký ức,

khóc lóc.

Vì vậy:

cụ không can thiệp

vào tâng cảm xúc.

Đặt cụ vào

chữa lành cảm xúc

là sai tâng.

Điều này không có nghĩa là

xử lý cảm xúc là không quan trọng.

Nó chỉ có nghĩa là:

đây không phải là tăng

mà can thiệp này

đang trực tiếp tác động.

6. Không phải tăng lưu trữ – liên kết (Tiềm Thức)

Cụ:

- không nói về ký ức
- không làm hồi quy
- không khép tiến trình tâm lý

Không có bằng chứng

cho thấy:

- các gợi nhắc (reminder) được khép,
- các bộ dữ liệu được cập nhật.

Nhiều ca tái phát cho thấy:

tăng lưu trữ

không được xử lý tận gốc.

Vì vậy:

cụ không can thiệp

vào Tiềm Thức.

Đặt cụ vào

chữa chấn thương

là sai tầng.

Điều này không có nghĩa là

Tiền Thức không liên quan

đến bệnh tật và khổ đau.

Nó chỉ có nghĩa là:

đây không phải là tầng

mà can thiệp của

cụ Nguyễn Đức Cần

đang xử lý tận gốc.

7. Tầng duy nhất phù hợp: Tầng điều phối (Ngã Thức)

Những gì phù hợp nhất

với hiện tượng là:

Cụ Nguyễn Đức Cần

đang can thiệp

vào tầng điều phối

– *Ngã Thức.*

Cụ thể:

- cụ làm giảm mất an nên
- làm dịu trạng thái báo động tồn tại

- làm hệ thống ngừng phản ứng quá mức

Khi Ngã Thức:

- từ mất an → có an tạm thời,

thì:

- cảm xúc dịu xuống
- hệ thần kinh dịu xuống
- thân thể có điều kiện tự điều chỉnh

Đây là cơ chế hợp lý duy nhất

giải thích được:

- hiệu quả nhanh
- không cần hiểu
- không cần làm
- không cần xử lý ký ức

Việc mô tả cơ chế này

không nhằm tạo ra

một phương pháp mới

hay một hệ chữa lành mới.

Nó chỉ nhằm đặt hiện tượng này

về đúng tầng vận hành

để không bị tuyệt đối hóa.

8. Vì sao hiệu quả thường nhanh nhưng không bền?

Nếu cụ Nguyễn Đức Cần

chỉ can thiệp vào Ngã Thúc:

- cụ khôi phục an nền tạm thời
- không khép các tiến trình Tiềm Thúc
- không xử lý xung đột cảm xúc gốc

Khi an nền được phục hồi:

- triệu chứng sinh học giảm
- cảm xúc dịu
- khổ biến mất

Nhưng:

- gợi nhắc (reminder) vẫn còn
- dữ liệu chưa khép vẫn còn
- xung đột gốc vẫn còn

Khi an nền lại bị phá:

triệu chứng quay lại.

Điều này giải thích:

- hiện tượng tái phát
- hiện tượng “hết rồi lại bị”

9. Vì sao có ca khỏi hoàn toàn?

Một số ca:

- chỉ có xung đột điều phối
- không có xung đột lưu trữ sâu
- không có chấn thương tâm lý gốc

Trong những ca này:

chỉ cần khôi phục an nền

là đủ.

Vì vậy:

có những người

khỏi hẳn.

Không phải vì cụ

chữa được mọi tầng,

mà vì:

vấn đề của họ

chỉ nằm ở đúng tầng

mà cụ đang can thiệp.

Điều này không có nghĩa là

bạn có thể biết trước

mình có thuộc nhóm

“khỏi hẳn” hay không.

Và nó cũng không có nghĩa là:

nếu bạn không khỏi
thì bạn đã làm gì đó sai.

10. Vì sao có ca không có tác dụng gì?

Nếu vấn đề chính:

- nằm ở tầng sinh học thuần túy
- hoặc ở tầng Tiềm Thức sâu
- hoặc ở xung đột cảm xúc chưa đi trọn

thì:

can thiệp điều phối
sẽ không đủ.

Vì vậy:

- có ca không có tác dụng
- có ca không hề cải thiện

Đây không phải phản bác lại cụ.

Đây là:

giới hạn tầng can thiệp.

Việc một can thiệp

không đủ tầng

không làm cho

các can thiệp khác

trở nên vô giá trị.

Nó chỉ có nghĩa là:

mỗi tầng

cần công cụ

của chính nó.

11. Vì sao không nên thần thánh hóa cụ Nguyễn Đức Cẩn?

Nếu bạn tin rằng cụ:

- “chữa được mọi bệnh”
- “cao tay hơn y học”
- “chạm vào năng lượng vũ trụ”

bạn đang:

tuyệt đối hóa một tầng.

Bạn đang biến

một can thiệp điều phối

thành một hệ tâm linh.

Đó là sai tầng

cấp hệ thống.

Việc không thần thánh hóa

cụ Nguyễn Đức Cẩn

cũng đồng thời có nghĩa là:

không biến cụ

thành biểu tượng
cho một hệ chữa lành mới.

12. Vì sao không nên phủ định toàn bộ hiện tượng?

Nếu bạn nói:

- “toàn placebo”
- “toàn lừa đảo”
- “toàn tưởng tượng”

bạn đang:

phủ định một can thiệp điều phối

chỉ vì nó không nằm

trong khung y học.

Đó cũng là sai tâng.

Phủ định mù quáng

một hiện tượng

chỉ vì nó không khớp

với khung hiện tại

cũng là một dạng sai tâng

không kém

so với thần thánh hóa.

13. Đặt cụ Nguyễn Đức Cần vào đúng chỗ

Trong bản đồ

của cuốn sách này:

Cụ Nguyễn Đức Càn:

- không phải bác sĩ
- không phải nhà trị liệu
- không phải thầy tâm linh
- không phải người chữa chấn thương
- không phải người can thiệp sinh học

Cụ là:

một người có khả năng

tác động trực tiếp

vào tầng điều phối (Ngã Thức),

khôi phục an nền tạm thời

cho hệ thân–tâm.

Kết chương 6

Cụ Nguyễn Đức Càn:

- không chữa sinh học
- không chữa tâm lý
- không chữa Tiềm Thức
- không chữa cảm xúc

Cụ đang:

can thiệp vào Ngã Thức

– tầng điều phối an nền.

Điều này:

- giải thích hiệu quả nhanh
- giải thích tái phát
- giải thích giới hạn
- giải thích vì sao có ca khởi
- giải thích vì sao có ca không có tác dụng

Cụ không phải thần y.

Cụ cũng không phải trò lừa.

Cụ là:

một can thiệp đúng tầng

nhưng chỉ ở một tầng,

không phải toàn tầng.

CHƯƠNG 7

Cụ Nguyễn Đức Cẩn đúng tầng ở đâu, sai tầng ở đâu?

1. Phê bình đúng tầng không phải là phán xét đạo đức

Khi đặt *cụ Nguyễn Đức Cẩn* vào bản đồ tầng, mục tiêu không phải là:

- khen cụ vĩ đại
- hay kết tội cụ lừa đảo

Mục tiêu là:

xác định ranh giới

giữa nơi can thiệp của cụ

thực sự có tác dụng

và nơi

cụ không có thẩm quyền tầng.

Nếu không làm rõ ranh giới này:

- người ủng hộ sẽ thần thánh hóa
- người phản đối sẽ phủ định sạch trơn
- người bệnh sẽ tiếp tục chữa sai tầng

Việc gọi một can thiệp là

“đúng tầng” hay “sai tầng”

trong cuốn sách này

không phải là phán xét

về đạo đức hay động cơ cá nhân.

Nó chỉ là:

phân loại vị trí vận hành

của một hiện tượng

trong bản đồ hệ thân–tâm.

2. Cụ đúng tầng ở điểm cốt lõi nào?

Cụ Nguyễn Đức Cần

đúng tầng ở ba điểm nền.

2.1. Cụ không dùng Ý Thức để chữa

Cụ không:

- thuyết giảng đạo lý
- bắt người bệnh hiểu ra
- áp niềm tin
- yêu cầu thay đổi tư duy

Điều này vô tình

rất đúng tầng.

Vì:

Ý Thức không phải

nơi khởi phát khổ đau

và không phải nơi

khép xung đột.

Điều này không có nghĩa là
Ý Thức vô dụng
trong chữa bệnh và khổ đau.

Nó chỉ có nghĩa là:

Ý Thức không phải
là tầng mà can thiệp này
đang trực tiếp làm việc.

2.2. Cụ không kìm nén cảm xúc

Cụ không:

- dạy đề cảm xúc
- dạy tích cực hóa
- dạy “bỏ qua cho nhẹ lòng”

Nhiều người được chữa:

- cảm thấy dịu xuống tự nhiên
- không bị ép phải “ôn”

Điều này đúng tầng vì:

cụ không can thiệp

sai vào tầng cảm xúc.

Điều này không có nghĩa là

tầng cảm xúc

không quan trọng

trong chữa bệnh.

Nó chỉ có nghĩa là:

đây không phải là tầng

mà can thiệp này

đang trực tiếp xử lý.

2.3. Cụ chạm đúng tầng điều phối

Dù không diễn giải

theo mô hình này,

những gì **cụ** làm

trên thực tế là:

- Làm Ngã Thúc
từ mất an → có an tạm thời,
- Làm hệ thống
ngừng phản ứng quá mức.
- Mở điều kiện
cho thân thể tự điều chỉnh.

Đây là

một can thiệp đúng tầng.

Nó giải thích được:

- hiệu quả nhanh
- không cần hiểu
- không ép phải tin

Việc gọi đây là

“một can thiệp đúng tầng”

không hàm ý

một năng lực siêu nhiên

hay một cơ chế huyền bí.

Nó chỉ phản ánh:

một can thiệp điều phối

đang vận hành

ngoài khung sinh học

và tâm lý thông thường.

3. Cụ sai tầng ở những điểm nào?

Cụ Nguyễn Đức Càn

sai tầng

không phải ở chỗ cụ can thiệp sai,

mà ở chỗ:

can thiệp của cụ

bị diễn giải

và được trình bày

như thể vượt tầng.

Việc gọi đây là

“vượt tầng”

không hàm ý

đó là một sự gian dối

có chủ ý.

Nó chỉ phản ánh:

một giới hạn bản đồ

chưa được nói rõ.

3.1. Sai tầng khi ngầm hứa “chữa mọi bệnh”

Dù bằng lời

hay bằng cách kể ca khôi,

hệ chung quanh cụ

tạo ra ấn tượng:

cụ có thể chữa

hầu như mọi loại bệnh.

Đây là sai tầng vì:

cụ chỉ can thiệp

vào Ngã Thức,

không can thiệp sinh học,

không can thiệp Tiềm Thức,
không can thiệp cảm xúc gốc.

Khi áp

một can thiệp điều phối

cho mọi vấn đề:

đó là tuyệt đối hóa

một tầng.

Việc chỉ ra

ấn tượng “chữa mọi bệnh”

không có nghĩa là:

những người đã khỏi

đang tự lừa mình.

Nó chỉ có nghĩa là:

một hiệu quả đúng tầng

đang bị kéo vượt tầng.

3.2. Sai tầng khi không nói rõ giới hạn

Cụ không nói rõ:

- ca nào không nên đến
- ca nào cần y học
- ca nào cần trị liệu tâm lý

Hệ quả:

- người bệnh có thể bỏ thuốc
- trì hoãn điều trị y khoa
- đặt kỳ vọng sai tầng

Đây là sai tầng hệ thống.

Không phải vì cụ ác ý,

mà vì:

cụ không có bản đồ tầng.

Điều này không có nghĩa là

mọi người đến gặp

cụ Nguyễn Đức Cận

đều sai.

Nó chỉ có nghĩa là:

việc không nói rõ giới hạn

tạo ra nguy cơ

chữa sai tầng.

3.3. Sai tầng khi không xử lý tầng duy trì sâu

Cụ không:

- khép tiến trình Tiềm Thức
- xử lý chấn thương
- cho cảm xúc đi trọn chu kỳ

Vì vậy:

- hiệu quả không bền
- tái phát phổ biến
- khổ quay lại

Đây không phải lỗi kỹ thuật.

Đây là:

giới hạn tầng can thiệp

bị che khuất.

Điều này không có nghĩa là

việc không tái phát

luôn đòi hỏi

trị liệu tâm lý

hay xử lý chấn thương.

Nó chỉ có nghĩa là:

với những ca

có xung đột sâu,

một can thiệp điều phối

là không đủ tầng.

3.4. Sai tầng khi để hệ của mình bị thần thánh hóa

Dù cụ có chủ ý hay không,

hệ chung quanh cụ:
kể chuyện ca khôi
như phép màu,
gán năng lực siêu nhiên,
gán vai trò “thần y”.

*Điều này đẩy
can thiệp điều phối
thành một hệ tâm linh.*

Đây là sai tằng vì:
nó biến
*một hiện tượng sinh–tâm
thành huyền học.*

Việc phê bình
thần thánh hóa
không có nghĩa là:
mọi trải nghiệm chủ quan
quanh hiện tượng này
đều là giả.

Nó chỉ có nghĩa là:
một can thiệp điều phối

đang bị diễn giải

vượt khỏi

tầng vận hành của nó.

4. Hậu quả thực của sai tầng quanh cụ Nguyễn Đức Cần

Sai tầng quanh hiện tượng này

không chỉ là tranh cãi lý thuyết.

Nó tạo ra hậu quả thực:

- người bệnh có thể bỏ thuốc
- trì hoãn phẫu thuật
- bỏ trị liệu tâm lý cần thiết
- người bệnh tái phát nhưng tự trách “mình chưa đủ tin”;
- người bệnh phụ thuộc vào việc quay lại gặp cụ để “lấy an” tạm thời.

Đây là hậu quả điển hình

của một can thiệp đúng tầng

bị thổi phồng vượt tầng.

5. Cách đặt lại cụ Nguyễn Đức Cần cho đúng trục

Nếu đặt *cụ* đúng trục tầng:

Cụ Nguyễn Đức Cần là:

một can thiệp điều phối
giúp khôi phục an nền tạm thời
cho hệ thân–tâm.

Cụ không phải:

- bác sĩ
- nhà trị liệu tâm lý
- người chữa chấn thương
- người chữa Tiềm Thức
- người chữa sinh học

Vì vậy,

sử dụng cụ đúng tầng là:

dùng như

một hỗ trợ ổn định nền.

Không dùng như

phương pháp chữa gốc.

Không bỏ y học,

Không bỏ trị liệu.

Việc mô tả

“sử dụng cụ đúng tầng”

không nhằm tạo ra

một hướng dẫn thực hành

hay một phương pháp chữa bệnh mới.

Nó chỉ nhằm:

khóa lại

giới hạn tầng

của một hiện tượng đã có.

6. Nếu cụ được đặt đúng tầng, điều gì sẽ thay đổi?

Nếu *cụ Nguyễn Đức Cần*

được đặt đúng tầng:

- người bệnh sẽ không kỳ vọng sai
- ca không phù hợp sẽ được loại trừ
- tái phát sẽ được hiểu đúng
- hệ xung quanh cụ
sẽ không bị thần thánh hóa.

Quan trọng hơn:

người bệnh sẽ không còn

tự chữa sai tầng

vì hiểu sai cụ.

Điều này không có nghĩa là:

nếu đặt đúng tầng

thì mọi ca

sẽ có kết quả tốt hơn.

Nó chỉ có nghĩa là:

kỳ vọng sai tầng

chắc chắn

làm kết quả xấu hơn.

7. Sai tầng không làm cụ vô giá trị

Chỉ vì cụ sai tầng

ở cấp diễn giải hệ thống

không có nghĩa là:

- can thiệp của cụ vô dụng.

Ngược lại:

cụ đang làm

một việc rất hiếm người làm được:

can thiệp trực tiếp

vào Ngũ Thức.

Vấn đề không nằm

ở năng lực của cụ.

Vấn đề nằm ở:

cách hệ chung quanh cụ

diễn giải

và tuyệt đối hóa

năng lực đó.

Việc gọi đây là

“một việc rất hiếm người làm được”

không nhằm nâng tầm

cụ Nguyễn Đức Cản

thành hình mẫu

hay lý tưởng chữa lành.

Nó chỉ nhằm:

đặt đúng giá trị

của một can thiệp điều phối.

8. Phê bình cuối cùng: đúng tầng nhưng không đủ tầng

Cụ Nguyễn Đức Cản:

- đúng tầng ở điều phối,
- sai tầng ở tham vọng bao trùm.

Cụ:

có một mảnh đúng

của bản đồ,

nhưng bị nhầm

thành toàn bộ bản đồ.

Đây là lỗi hệ thống,

không chỉ lỗi cá nhân.

Và việc mô tả

lỗi hệ thống này

không nhằm tạo ra

một bản đồ chữa bệnh mới

hay một hệ trị liệu mới.

Nó chỉ nhằm:

khóa lại

một hiện tượng cụ thể

vào đúng tầng của nó.

Kết chương 7

Cụ Nguyễn Đức Cẩn:

Đúng tầng ở đâu?

- Chạm đúng Ngã Thức
- Khôi phục an nền tạm thời
- Không dùng Ý Thức để chữa
- Không kìm nén cảm xúc

Sai tầng ở đâu?

- Ngầm hứa chữa mọi bệnh
- Không nói rõ giới hạn
- Không xử lý tầng duy trì sâu

- Để hệ của mình bị thần thánh hóa

Cụ không phải thần y.

Cụ cũng không phải trò lừa.

Cụ là:

một can thiệp đúng tầng

nhưng không đủ tầng

và bị diễn giải vượt tầng.

CHƯƠNG 8

**Người bệnh nên dùng cụ Nguyễn Đức Cần như thế nào
cho đúng tầng?**

1. Câu hỏi không phải: “Có nên tin hay không?”

Hầu hết tranh cãi quanh *cụ Nguyễn Đức Cần*

đều xoay quanh một câu hỏi sai trực:

- “Có nên tin ông ấy không?”
- “Có mê tín không?”
- “Có phải placebo không?”

Tất cả đều là

câu hỏi tầng công cụ.

Câu hỏi đúng

trong cuốn sách này là:

Nếu sử dụng cụ Nguyễn Đức Cần,

thì nên sử dụng ở tầng nào

và với kỳ vọng nào

để không tự chữa sai tầng?

Việc chuyển câu hỏi

từ “có nên tin hay không”

sang “dùng ở tầng nào”

không nhằm khuyên bạn

tin hay không tin
vào cụ Nguyễn Đức Cần.

Nó chỉ nhằm:

cắt hiện tượng này
khỏi mọi tranh cãi niềm tin
để đặt lại đúng
tầng vận hành.

2. Nguyên tắc 1 – Chỉ dùng như một can thiệp điều phối ***Cụ Nguyễn Đức Cần***

không phải
một phương pháp chữa bệnh toàn diện.

Cụ chỉ có thể được đặt

ở một vị trí duy nhất

trong bản đồ tầng:

một can thiệp điều phối

giúp khôi phục

an nền tạm thời

cho hệ thân–tâm.

Điều này có nghĩa là:

không đặt cụ

để thay thế bác sĩ;
không đặt cụ
để thay thế trị liệu tâm lý;
không đặt cụ
để thay thế xử lý chấn thương.
Nếu bạn đặt cụ
như một phương pháp “chữa gốc”:

bạn đang

tuyệt đối hóa

một tầng.

Những mô tả trong mục này

không phải là

lời khuyên y khoa

hay chỉ dẫn điều trị.

Chúng chỉ nhằm:

khóa lại

vị trí tầng

của một hiện tượng cụ thể

trong bản đồ

của cuốn sách này.

3. Nguyên tắc 2 – Không thay thế can thiệp sinh học bằng điều phối

Nếu bạn có:

- bệnh thực thể
- bệnh mạn tính
- rối loạn sinh học rõ ràng

thì:

can thiệp của

cụ Nguyễn Đức Cận

không thể

và không được

đặt để thay thế

điều trị y khoa.

Bạn có thể:

vừa dùng y học,

vừa dùng

can thiệp điều phối

để ổn định nền.

Nhưng:

Không đặt điều phối

để thay thế thuốc.

Không đặt điều phối
để trì hoãn phẫu thuật.

Không đặt điều phối
để từ chối chẩn đoán.

Bỏ sinh học

để theo điều phối

là sai tâng nghiêm trọng.

Việc nhấn mạnh

“không thay thế y học”

không có nghĩa là:

mọi vấn đề

đều cần y học.

Nó chỉ có nghĩa là:

không được

đặt một can thiệp điều phối

vào vị trí

của một can thiệp sinh học.

4. Nguyên tắc 3 – Không đặt kỳ vọng “một lần là xong”

Vì can thiệp của

cụ Nguyễn Đức Cẩn:

Không khép
tiền trình Tiềm Thức.

Không xử lý
xung đột gốc.

nên:

- hiệu quả thường là tạm thời
- tái phát là phổ biến

Nếu bạn đến với kỳ vọng:
“chữa một lần là khỏi đời”

thì bạn đang
đặt sai tầng
cho chính mình.

Kỳ vọng đúng tầng là:

Dùng can thiệp này
để giảm mất an nên.

Dùng nó
để ổn định hệ thống.

Dùng nó
như một cửa sổ an tạm
cho các can thiệp sâu hơn.

Việc mô tả

“kỳ vọng đúng tầng”

không hàm ý rằng:

nếu bạn kỳ vọng đúng

thì kết quả

sẽ tốt hơn.

Nó chỉ có nghĩa là:

kỳ vọng sai tầng

chắc chắn

làm kết quả tệ hơn.

5. Nguyên tắc 4 – Dùng “an tạm” như cửa sổ, không như đích đến

Giá trị lớn nhất

của hiện tượng

cụ Nguyễn Đức Cần

không phải là

hết đau ngay.

Mà là:

tạo ra

một khoảng an nên tạm thời

trong đó hệ thống
ngừng báo động tồn tại.

Khoảng an này

có thể được dùng để:

- xử lý cảm xúc chưa đi trọn
- khép các tiến trình tiềm thức
- làm trị liệu tâm lý
- điều chỉnh sinh học

Nếu bạn chỉ quay lại

hiện tượng này

mỗi khi khổ quay lại:

bạn đang dùng

điều phối

như thuốc giảm đau

cho Ngã Thức.

Đó là

lệ thuộc điều phối.

Việc gợi ý

dùng “khoảng an tạm”

cho các can thiệp sâu hơn

không nhằm

thiết lập

một lộ trình chữa bệnh

hay một phác đồ trị liệu.

Nó chỉ nhằm:

chỉ ra

một khả năng

thường bị bỏ phí

khi một can thiệp điều phối

bị dùng sai tầng.

6. Nguyên tắc 5 – Nhận diện ca phù hợp và không phù hợp

6.1. Ca có thể phù hợp

Hiện tượng

cụ Nguyễn Đức Cẩn

phù hợp nhất với:

- khổ do mất an nền
- lo âu
- không rõ nguyên nhân sinh học
- đau chức năng (không có tổn thương thực thể)
- triệu chứng do căng thẳng kéo dài
- rối loạn điều phối thân–tâm

Ở những ca này:

một can thiệp điều phối
có thể đủ
để khởi hẳn.

6.2. Ca không phù hợp

Hiện tượng này
không phù hợp với:

- ung thư tiến triển
- bệnh tự miễn nặng
- rối loạn hormone rõ ràng
- bệnh thần kinh thực thể
- chấn thương tâm lý sâu
- rối loạn cảm xúc mạn tính

Ở những ca này:
đặt can thiệp này
như phương pháp đơn lẻ
là sai tầng.

Các phân loại
“phù hợp”
và “không phù hợp”
trong mục này
không phải là:

chẩn đoán y khoa

hay phân loại bệnh lý.

Chúng chỉ nhằm:

minh họa

khái niệm đúng tầng – sai tầng

bằng ví dụ cụ thể.

7. Nguyên tắc 6 – Không biến hiện tượng này thành hệ tâm linh

Bạn không cần:

- tin vào năng lượng
- tin vào vũ trụ
- tin vào nghiệp

Bạn cũng không cần:

phủ định

những khái niệm đó.

Chỉ cần giữ đúng

một điều:

hiện tượng cụ Nguyễn Đức Căn

đang can thiệp

vào tầng điều phối,

chứ không phải tầng siêu hình.

Nếu bạn biến hiện tượng này

thành thầy tâm linh:

bạn đã đẩy

một can thiệp sinh–tâm

thành mê tín.

Đó là

sai tầng

cấp hệ thống.

Việc từ chối

diễn giải siêu hình

trong cuốn sách này

không có nghĩa là:

mọi khái niệm tâm linh

đều vô giá trị.

Nó chỉ có nghĩa là:

những khái niệm đó

không giúp xác định

tầng vận hành

của hiện tượng này.

8. Nguyên tắc 7 – Không tự trách khi không khỏi

Một trong những sai tằng
đau nhất

cho người bệnh là:

- “chắc tại mình chưa đủ tin”
- “chắc mình chưa đủ duyên”
- “chắc mình chưa đủ phước”
- “chắc mình chưa đủ an”

Đây là

ngôn ngữ sai tằng.

Nếu bạn không khỏi:

rất có thể

vấn đề của bạn

không nằm

ở tầng điều phối,

Hoặc không chỉ

nằm ở tầng điều phối.

Không khỏi

không có nghĩa:

- bạn kém đạo đức
- bạn thiếu niềm tin
- bạn thiếu tu tập

Nó chỉ có nghĩa:
bạn đang dùng
một can thiệp đúng tầng
cho sai tầng.

Việc từ chối
tự trách đạo đức
không có nghĩa là:
mọi nỗ lực cá nhân
đều vô nghĩa.

Nó chỉ có nghĩa là:
nỗ lực ở sai tầng
không thể tạo ra
kết quả ở đúng tầng.

9. Mô hình sử dụng đúng tầng (tóm tắt)

Nếu đặt

hiện tượng

cụ Nguyễn Đức Càn

đúng trục:

1. Không đặt đẽ thay thế y học
2. Không đặt đẽ chữa gốc

3. Dùng để ổn định nền
4. Dùng khoảng an tạm
như cửa sổ, không như đích
5. Không lệ thuộc quay lại
6. Không thần thánh hóa
7. Không tự trách khi không khỏi

Bảng tóm tắt này

không nhằm tạo ra

một danh sách hành động

để bạn áp dụng.

Nó chỉ nhằm:

khóa lại

logic tầng

của một hiện tượng cụ thể.

10. Vì sao chương này quan trọng hơn cả tranh cãi đúng–sai?

Tranh cãi:

- cụ đúng hay sai,
- cụ mê tín hay không,

không cứu được người bệnh.

Điều cứu được người bệnh là:

họ có đặt

hiện tượng này

ở đúng tầng hay không.

Một can thiệp đúng tầng

đặt sai cách

sẽ trở thành

sai tầng.

Việc nói rằng:

“đặt đúng tầng”

có thể làm

một can thiệp trở nên hữu ích

không hàm ý rằng:

nó sẽ hữu ích

với mọi người

hay trong mọi hoàn cảnh.

Nó chỉ có nghĩa là:

đặt sai tầng

chắc chắn

làm nó trở nên có hại hơn.

Kết chương 8

Cụ Nguyễn Đức Cần

không phải

phương pháp chữa bệnh toàn diện.

Cụ là:

một can thiệp điều phối

khôi phục an nền tạm thời

cho hệ thân–tâm.

Đặt hiện tượng này

đúng tầng là:

1. không thay thế y học
2. không đặt để chữa gốc
3. không thần thánh hóa
4. không lệ thuộc
5. dùng khoảng an tạm
như cửa sổ
cho các can thiệp sâu hơn.

Nếu giữ được

những điểm này:

hiện tượng này

có thể trở thành

một hỗ trợ hữu ích.

Nếu không:
nó sẽ trở thành
một nguồn sai tằng mới.

Chương này
không nhằm khuyên
bạn nên
hay không nên
đến gặp
cụ Nguyễn Đức Cần.

Nó chỉ nhằm:
cắt một hiện tượng cụ thể
ra khỏi mọi kỳ vọng sai tằng
để người bệnh
không tự làm khổ mình thêm.

CHƯƠNG 9

Vì sao xã hội luôn thần thánh hóa những can thiệp đúng tầng nhưng không đủ tầng?

1. Cụ Nguyễn Đức Cần không phải hiện tượng lạ

Nếu cụ Nguyễn Đức Cần

chỉ là một trường hợp riêng lẻ

thì cuốn sách này

đã không cần tồn tại.

Sự thật là:

cụ chỉ là một phiên bản mới

của một cấu trúc rất cũ.

Cấu trúc đó lặp lại ở:

- thầy chữa bệnh dân gian
- guru (đạo sư) tâm linh
- phương pháp “tỉnh thức”
- thiền chữa lành
- năng lượng trị liệu
- placebo được thần thánh hóa
- các “thầy” trên mạng xã hội

Tất cả đều có chung một đặc điểm:

họ tác động đúng vào một tầng thật

nhưng không đủ tầng để chữa gốc.

Và xã hội thì:
luôn đẩy họ lên thành cứu tinh.
Việc chỉ ra cấu trúc lặp lại này
không nhằm hạ thấp
hay bôi nhọ
bất kỳ cá nhân cụ thể nào.
Nó chỉ nhằm:
đặt hiện tượng
vào đúng một khuôn tảng
đã lặp lại
suốt nhiều thế kỷ.

2. Vì sao can thiệp đúng tầng luôn bị thổi phồng?

2.1. Vì chúng tạo hiệu quả thật

Khác với lừa đảo thuần túy,
những can thiệp này:

- tạo ra cải thiện rõ ràng
- giảm đau thật
- giảm lo âu thật
- ổn định hệ thần kinh thật

Chúng không phải giả.

Chúng chỉ:

không đủ tầng.

Nhưng với người đang khổ:
bất kỳ một cải thiện thật nào
cũng được não gán thành:
“chữa gốc.”

Đây là:

lỗi quy chiếu tầng.

Việc gọi đây là
“lỗi quy chiếu tầng”
không có nghĩa là:
hiệu quả đó là ảo
hay chỉ là tưởng tượng.
Nó chỉ có nghĩa là:
xã hội đang gán sai tầng
cho một hiệu quả thật.

2.2. Vì xã hội thiếu ngôn ngữ phân tầng

Xã hội không có khái niệm:

- tầng sinh học
- tầng điều phối
- tầng cảm xúc
- tầng Tiềm Thức

- tầng xã hội
- tầng ý nghĩa sống

Nên xã hội chỉ có hai hộp:

- “đúng”
- “sai”

Khi thấy hiệu quả:

xã hội buộc phải xếp nó
vào “đúng.”

Và khi đã xếp vào “đúng”:

nó tự động bị nâng lên
thành “đủ.”

Đây là:

sai tầng ngôn ngữ.

Việc thiếu ngôn ngữ phân tầng
không phải là lỗi đạo đức của xã hội.

Nó chỉ là:

một giới hạn nhận thức tập thể
chưa từng được dạy.

3. Vì sao xã hội cần thần thánh hóa?

Câu trả lời

không nằm ở mê tín.

Nó nằm ở:

cấu trúc tồn tại

của con người.

3.1. Con người không chịu được bất định kéo dài

Chữa bệnh, chữa khổ, chữa đau:

- luôn mơ hồ
- luôn kéo dài
- luôn không chắc chắn
- luôn không có bảo đảm

Một phương pháp:

- cho kết quả nhanh
- cho câu chuyện đơn giản
- cho một “nhân vật cứu rỗi”

sẽ:

được não tập thể

chọn ngay.

Thần thánh hóa

là cách não giảm bất định.

Việc gọi đây là

“cấu trúc tồn tại”

không nhằm chê trách

sự yếu đuối của con người.

Nó chỉ nhằm:

mô tả một phản xạ sinh-tâm

có tính phổ quát.

3.2. Xã hội cần biểu tượng cứu rỗi

Mỗi thời đại

đều sản sinh:

- một thầy chữa bệnh
- một đạo sư (guru)
- một phương pháp tinh thức
- một người “được chọn”

Không phải vì họ siêu phàm.

Mà vì:

xã hội cần một biểu tượng

để treo hy vọng lên.

Cụ Nguyễn Đức Cẩn

đang lấp vào

đúng vị trí đó.

4. Vì sao những người khởi thật lại là bằng chứng sai tằng?

Đây là:

ngịch lý trung tâm.

Những người:

- khỏi đau
- hết bệnh
- ổn định tâm lý
- thay đổi đời sống

sau khi gặp

cụ Nguyễn Đức Cản:

***không chứng minh rằng
cụ chữa gốc.***

Họ chỉ chứng minh rằng:

*cụ đã can thiệp đúng tầng
với vấn đề cụ thể của họ.*

Nhưng xã hội lại diễn giải:

***“Nếu người này khỏi,
thì phương pháp này
chữa được tất cả.”***

Đó là:

*suy luận sai tầng
từ mẫu nhỏ.*

5. Cơ chế truyền thông làm méo tầng

5.1. Truyền thông chỉ kể chuyện khỏi bệnh

Bạn sẽ không thấy:

- người tái phát
- người không hiệu quả
- người bỏ dở
- người lệ thuộc
- người thất vọng

trên báo chí

và mạng xã hội.

Vì:

thất bại không lan truyền.

Hy vọng mới lan truyền.

Kết quả:

tăng hiệu quả

bị phóng đại,

tăng giới hạn

bị xóa.

5.2. Thuật toán thưởng cho cực đoan

Một tiêu đề:

“Ổn định thần kinh tạm thời”

không ai nhấn vào.

Một tiêu đề:

“Chữa khỏi ung thư bằng tay không”

sẽ lan khắp mạng.

Thuật toán buộc:

mọi can thiệp đúng tầng

phải được trình bày

như đủ tầng.

Đây là:

sai tầng

do cấu trúc truyền thông.

Việc mô tả vai trò

của truyền thông

không nhằm nói rằng:

có một thể lực

cố tình lừa dối quần chúng.

Nó chỉ nhằm:

chỉ ra một cơ chế

chọn lọc nội dung

tự vận hành

theo logic lan truyền.

6. Vì sao chính người chữa cũng bị cuốn vào thần thánh hóa?

Không chỉ xã hội.

Chính người làm can thiệp

cũng thường trượt tâng.

6.1. Vì họ thấy quá nhiều ca khởi thật

Khi bạn liên tục thấy:

- người khóc vì hết đau
- người bỏ thuốc
- người quỳ lạy
- người gọi bạn là cứu tinh

thì rất khó để:

giữ mình

ở tâng khiêm tốn.

Não sẽ tự xây câu chuyện:

- “Minh có năng lực đặc biệt”
- “Minh được chọn”
- “Minh chữa gốc”

Đây không phải gian dối.

Đây là:

tự thần thánh hóa

vô thức.

Việc mô tả

“tự thân thánh hóa”

không có nghĩa là:

người chữa đang gian dối

hay thao túng có chủ ý.

Nó chỉ có nghĩa là:

họ cũng bị cuốn

vào cùng một cấu trúc tâm lý

như xã hội chung quanh họ.

6.2. Vì không ai dạy họ khái niệm

“đúng tầng nhưng không đủ tầng”

Họ không có ngôn ngữ

để tự giới hạn mình.

Nên khi thấy hiệu quả:

họ buộc phải diễn giải nó

thành quyền năng.

Đây là:

sai tầng nhận thức

của chính người chữa.

7. Cấu trúc lặp lại qua các thời đại

Bạn có thể thay tên:

cụ Nguyễn Đức Cẩn bằng:

- một thầy thuốc cổ truyền
- một thiền sư
- một nhà thơ miên
- một healer năng lượng
- một phương pháp chánh niệm (mindfulness)

và cấu trúc

vấn y nguyên:

1. Can thiệp đúng một tầng
2. Tạo hiệu quả thật
3. Bị xã hội thần thánh hóa
4. Bị dùng sai tầng
5. Sinh lệ thuộc
6. Gây thất vọng
7. Bị vứt bỏ
8. Một “cứu tinh” mới xuất hiện

Đây là:

vòng lặp hệ thống.

8. Vì sao xã hội không học được bài học này?

Vì:

xã hội không chữa khổ

ở tầng nhận thức.

Xã hội:

- không dạy phân tầng
- không dạy giới hạn phương pháp
- không dạy tư duy hệ thống
- không dạy ngôn ngữ về đau khổ

Nên:

mỗi thế hệ

lại lặp lại

cùng một sai lầm.

Việc chỉ ra vòng lặp này

không có nghĩa là:

cuốn sách này

đứng ở bên ngoài

cấu trúc đó.

Nó chỉ có nghĩa là:

nó đang cố gắng

gọi tên

một lỗi hệ thống

mà chính nó
cũng không thể miễn nhiễm.

9. Cụ Nguyễn Đức Cần chỉ là cái gương

Cuốn sách này
không nhằm phán xét
cụ Nguyễn Đức Cần.

Cụ chỉ là:

một cái gương

soi ra cấu trúc sai tằng
của xã hội
khi đối diện khổ đau.

Nếu không có cụ:
sẽ có một người khác
y hệt cụ
xuất hiện.

Vì:

vấn đề không nằm
ở cá nhân.

Nó nằm ở:

tầng hệ thống.

10. Nếu không thay đổi khung tầng,

điều gì sẽ tiếp diễn?

Nếu xã hội

không học cách:

- phân tầng can thiệp
- chấp nhận giới hạn phương pháp
- không thần thánh hóa hiệu quả tạm

thì:

những cụ Nguyễn Đức Cần mới

sẽ tiếp tục xuất hiện.

Và:

những người khổ

sẽ tiếp tục

đặt sai tầng hy vọng.

Việc nói rằng

vòng lặp này

sẽ tiếp diễn

không nhằm khẳng định:

rằng nó không thể thay đổi.

Nó chỉ nhằm:

chỉ ra điều gì

sẽ xảy ra
nếu khung tầng
không được đặt lại.

Kết chương 9

Xã hội thần thánh hóa
những can thiệp đúng tầng
nhưng không đủ tầng
không phải vì mê tín.

Mà vì:

- con người không chịu được bất định
- xã hội thiếu ngôn ngữ phân tầng
- truyền thông méo tầng hiệu quả
- não tập thể cần biểu tượng cứu rỗi

Cụ Nguyễn Đức Cẩn

không phải nguyên nhân.

Cụ là:

hệ quả

của một cấu trúc sai tầng

đã tồn tại rất lâu.

Việc dùng

cụ Nguyễn Đức Cẩn

làm ví dụ trung tâm
trong những chương
không nhằm công kích
hay hạ thấp
hiện tượng đó.

Nó chỉ nhằm:
dùng một trường hợp cụ thể
để soi ra
một cấu trúc sai tầng
phổ quát.

CHƯƠNG 10

Sai tầng nguy hiểm nhất không nằm ở người chữa, mà
nằm ở người cần được chữa

1. Điểm mù lớn nhất của mọi cuộc tranh cãi

Mỗi khi một “thầy chữa bệnh”

bị phát hiện là:

- phóng đại năng lực
- chữa không khỏi lâu dài
- gây lệ thuộc
- hoặc sai về khoa học

xã hội lập tức lao vào

tìm kẻ có lỗi.

Người ta hỏi:

- Cụ có lừa đảo không?
- Cụ có cố ý không?
- Cụ có nên bị cấm không?

Nhưng rất hiếm ai hỏi:

Vì sao người khổ

lại đặt toàn bộ quyền sống chết của mình

vào tay một phương pháp

mà không hiểu tầng can thiệp của nó?

Đây mới là sai tầng nguy hiểm nhất.

Việc gọi đây là

“sai tầng nguy hiểm nhất”

không có nghĩa là:

người khỏ có lỗi đạo đức

vì đã tin.

Nó chỉ có nghĩa là:

đây là điểm duy nhất

trong toàn bộ cấu trúc chữa khỏ đau

mà nếu không được sửa,

mọi can thiệp đúng tầng khác

đều sẽ bị dùng sai.

2. Người chữa chỉ có thể tác động trong tầng họ có

Một sự thật không dễ chịu:

Không ai có thể chữa vượt quá tầng

mà họ thực sự can thiệp được.

Cụ Nguyễn Đức Căn

chỉ có thể tác động vào:

- tầng thân kinh
- tầng cảm xúc tức thời

- tầng điều phối tạm thời của Ngã Thức

Cụ không thể:

- tháo xung đột Tiềm Thức
- thay đổi cấu trúc cảm xúc nền
- điều chỉnh các bộ (patterns) sâu
- tái lập an dài cho toàn hệ thống

Nhưng cụ cũng:

không có nghĩa vụ

phải làm được những tầng đó.

Vấn đề không nằm ở chỗ:

cụ không đủ tầng.

Vấn đề cũng không chỉ nằm ở chỗ:

cụ có phóng đại năng lực hay không.

Vấn đề nằm ở chỗ:

người khổ đòi cụ đủ tầng.

Việc nói rằng

người chữa “không có nghĩa vụ

phải đủ tầng”

không nhằm miễn trách nhiệm

cho họ trong việc:

phóng đại năng lực

hay che giấu giới hạn.

Nó chỉ nhằm phân biệt:

giới hạn năng lực tầng

với

hành vi đạo đức cá nhân.

3. Sai tầng chủ động: đặt hy vọng vượt tầng can thiệp

Khi một người đang khổ đau:

họ không hỏi:

“Phương pháp này tác động vào tầng nào?”

họ không hỏi:

“Nó giải quyết được phần nào của hệ thống?”

họ không hỏi:

“Giới hạn của nó ở đâu?”

Họ chỉ hỏi:

“Nó có làm tôi đỡ hơn không?”

Và khi nó làm họ đỡ thật:

họ tự động gán cho nó

năng lực chữa gốc.

Đây không phải bị lừa.

Đây là:

tự đặt sai tầng hy vọng.

Việc gọi đây là

“tự đặt sai tầng hy vọng”

không có nghĩa là:

người khổ đau

chưa từng bị dẫn dắt,

thối phồng

hay thao túng kỳ vọng.

Nó chỉ có nghĩa là:

ngay cả khi không ai lừa,

sai tầng này

vẫn sẽ tự xảy ra

do cấu trúc tâm lý của khổ đau.

4. Vì sao sai tầng này nguy hiểm hơn mọi lừa đảo?

Một kẻ lừa đảo thuần túy:

- có thể bị phơi bày
- có thể bị cấm
- có thể bị bỏ rơi

Nhưng một can thiệp đúng tầng:

- tạo hiệu quả thật

- tạo hy vọng thật
- tạo lệ thuộc thật

sẽ:

trói người khổ vào nó

lâu hơn mọi trò lừa.

Nguy hiểm không nằm ở chỗ:

hiệu quả tạm.

Nguy hiểm nằm ở:

người khổ ngừng tìm tầng sâu hơn.

Việc nói rằng

người khổ “ngừng tìm tầng sâu hơn”

không có nghĩa là:

họ lười,

họ ngu,

hay họ thiếu ý chí.

Nó chỉ có nghĩa là:

hy vọng tạm thời

đã làm dịu đủ khổ đau

để não không còn

tìm đường khác.

5. Trượt tầng trách nhiệm: từ chủ động sang phó thác

Khi một người nói:

- “Cụ ơi, cứu con”
- “Con giao đời con cho cụ”
- “Cụ là hy vọng cuối cùng của con”

thì tại thời điểm đó:

họ đã trượt khỏi tầng chữa lành

sang tầng lệ thuộc.

Chữa khổ đau luôn đòi:

- chủ động
- tỉnh táo
- chịu trách nhiệm
- chấp nhận tiến trình dài

Nhưng sai tầng khiến họ:

tìm một người khác

gánh toàn bộ tiến trình này thay họ.

Đây là:

sai tầng đạo đức tồn tại.

Việc gọi đây là

“sai tầng đạo đức tồn tại”

không nhằm kết tội

nhu cầu được cứu
của con người.

Nó chỉ nhằm mô tả:

một trượt tầng tâm lý

xảy ra

khi khổ vượt quá

năng lực tự điều phối.

6. Vì sao người khổ gần như không thể tránh sai tầng này?

Vì cấu trúc của khổ đau

tự nó phá hủy

năng lực phân tầng.

6.1. Khổ đau làm sập năng lực nhìn hệ thống

Khi đang đau:

- não chỉ tìm giảm đau
- không tìm hiểu tầng
- không tìm hiểu giới hạn
- không tìm hiểu hệ quả dài

Người khổ:

không ở trong trạng thái

có thể tư duy hệ thống.

Nên họ:
không sai vì ngu.
Họ sai vì đang khổ đau.
Việc nói rằng
người khổ đau
“không ở trong trạng thái
có thể tư duy hệ thống”
không có nghĩa là:
trách nhiệm chữa khổ đau
nên bị đẩy hoàn toàn
về phía họ.
Nó chỉ có nghĩa là:
nếu xã hội
không cung cấp
ngôn ngữ phân tầng,
thì cá nhân đang khổ đau
không thể tự phát minh
ra bản đồ đó.

6.2. Hy vọng mạnh hơn mọi lý luận

Khi bạn:

- đã thử mọi thứ
- đã mệt
- đã tuyệt vọng

thì bất kỳ ai nói:

“Tôi có thể giúp bạn.”

đều sẽ được Ý Thức của bạn

gán thành:

“Cứu tinh.”

Đây là phản xạ sinh tồn,

không phải mê tín.

Việc mô tả hy vọng

như một phản xạ sinh tồn

không nhằm phủ nhận

vai trò sống còn của nó.

Nó chỉ nhằm phân biệt:

hy vọng như năng lượng sống

với

hy vọng đặt sai tầng.

7. Vì sao xã hội luôn đổ lỗi nhằm tàng?

Xã hội thích đổ lỗi cho người chữa

vì:

- nó đơn giản
- nó tạo cảm giác công lý
- nó tránh phải nhìn vào cấu trúc khổ đau

Nhưng nếu chỉ xử lý người chữa:

một người chữa khác

sẽ lập tức thay thế.

Vì:

nhu cầu sai tăng

của người khổ

vẫn còn nguyên.

Việc nói rằng

nhu cầu sai tăng

của người khổ

vẫn còn nguyên

không có nghĩa là:

xã hội không có trách nhiệm.

Nó chỉ có nghĩa là:

xử lý từng người chữa

sẽ không bao giờ đủ

nếu không thay đổi

khung tầng nhận thức tập thể.

8. Trách nhiệm thật sự nằm ở đâu?

Không nằm ở:

- cảm đoán phương pháp
- vạch mặt thầy
- thần thánh khoa học

Nó nằm ở chỗ:

trao cho người khổ

ngôn ngữ phân tầng.

Một người chỉ có thể:

- đặt hy vọng đúng tầng
- chọn phương pháp đúng tầng
- không lệ thuộc
- không ảo tưởng

khi họ hiểu:

- tầng nào đang bị xung đột
- tầng nào phương pháp đang tác động
- tầng nào chưa được đụng tới

9. Câu hỏi đúng mà mọi người khổ cần học

Thay vì hỏi:

“Phương pháp này có chữa khỏi tôi không?”

Những câu hỏi đúng là:

*“Phương pháp này đang can thiệp
vào tầng nào
trong toàn hệ thống thân–tâm của tôi?”*

*“Tầng nào của xung đột
mà nó không hề chạm tới?”*

*“Nếu tôi dừng ở đây,
điều gì chắc chắn sẽ tái phát?”*

Chỉ cần ba câu hỏi này:

***80% sai tầng chữa khổ
sẽ tự biến mất.***

10. Cụ Nguyễn Đức Cần không lừa ai về tầng của cụ

Một điểm công bằng cần nói:

Cụ Nguyễn Đức Cần

chưa bao giờ chứng minh được rằng:

- cụ tháo được xung đột Tiềm Thức
- hay tái lập an dài

Cụ chỉ:

- cho hiệu quả tạm

- cho giảm đau
- cho ổn định tức thời

Chính xã hội:

gán thêm cho cụ

tăng năng lực

mà cụ không có.

Và chính người khổ:

ép cụ

phải gánh vai trò cứu tinh.

Việc nói rằng

cụ Nguyễn Đức Cẩn

“không lừa ai về tăng của cụ”

không có nghĩa là:

hệ chung quanh cụ

vô tội về mặt đạo đức.

Nó chỉ có nghĩa là:

sai tăng trung tâm

không nằm ở một cá nhân,

mà nằm ở

cấu trúc kỳ vọng của xã hội.

11. Nếu không sửa sai tầng này, điều gì sẽ lặp lại?

Nếu người khổ không học:

- phân tầng khổ đau
- phân tầng can thiệp
- phân tầng hy vọng

thì:

những người chữa đúng tầng

sẽ tiếp tục bị thần thánh hóa,

và:

những người khổ đau

sẽ tiếp tục

đặt sai tầng đời mình.

Việc nói rằng

vòng lặp này sẽ tiếp diễn

không nhằm khẳng định

rằng nó không thể thay đổi.

Nó chỉ nhằm chỉ ra:

điều gì

sẽ tiếp tục xảy ra

nếu khung tầng

không được đặt lại.

12. Kết chương 10

Sai tầng nguy hiểm nhất
không nằm ở người chữa.

Nó nằm ở:

*người khổ đau đang đặt hy vọng
vượt tầng can thiệp.*

Người chữa có thể:

- đúng tầng
- hiệu quả thật
- không đủ tầng

mà vẫn vô tội.

Người khổ có thể:

- thành thật
- tuyệt vọng
- không hiểu tầng

mà vẫn tự đẩy mình

vào lệ thuộc.

Mệnh đề trực của chương 10

*Không ai có thể chữa thay bạn
ở tầng mà chính bạn
chưa chịu nhìn vào.*

Mệnh đề này
không nhằm kết tội
cá nhân đang khổ
vì chưa đủ tỉnh thức
hay chưa đủ nỗ lực.
Nó chỉ nhằm chỉ ra:
một giới hạn cấu trúc:
không ai có thể
tháo một xung đột tầng sâu
thay cho bạn,
ngay cả khi họ
rất thiện chí.

CHƯƠNG 11

Sai tầng cuối cùng: tưởng rằng hiểu hệ thống là đã thoát khổ

1. Sai tầng tinh vi nhất không nằm ở mê tín

Phần lớn bạn đọc cuốn sách này

sẽ không:

- thần thánh hóa cụ Nguyễn Đức Cần
- tin mù quáng vào năng lượng
- bỏ y học
- tìm thầy chữa

Họ sẽ làm

một sai tầng khác, tinh vi hơn:

họ hiểu rất rõ hệ thống

và tưởng rằng như vậy

là đã thoát khổ.

Đây là:

sai tầng cuối cùng.

Và cũng là

sai tầng khó phát hiện nhất.

Việc gọi đây là

“sai tầng cuối cùng”

không có nghĩa là:

hiểu biết là vô dụng

hay nguy hiểm.

Nó chỉ có nghĩa là:

hiểu biết không nằm

cùng tầng với chuyển hóa.

2. Hiểu không nằm cùng tầng với chuyển hóa

Một nguyên lý nền

mà hầu như mọi sách chữa lành

đều né tránh:

Hiểu thuộc tầng Ý Thức.

Thoát khỏi thuộc tầng toàn hệ thống.

Bạn có thể:

- hiểu vì sao mình khổ
- hiểu cấu trúc Tiềm Thức
- hiểu sai tầng
- hiểu cơ chế cảm xúc
- hiểu tiến trình khép

mà:

không hề tháo được

một xung đột gốc nào.

Vì:

Hiểu không can thiệp trực tiếp
vào Tiềm Thức,

Hiểu không tái lập an
cho Ngã Thức.

Hiểu không điều phối
Thân Thể Thức.

Hiểu không khép
tiến trình chưa hoàn tất.

Việc nói rằng
“hiểu không can thiệp trực tiếp
vào Tiềm Thức”
không có nghĩa là:
hiểu biết
không cần thiết
cho tiến trình chữa khổ.

Nó chỉ có nghĩa là:

*hiểu biết là điều kiện nền,
không phải là thao tác tháo gỡ.*

3. Ảo tưởng “meta–healing”

Sau khi đọc đủ sâu,
một số người sẽ nói:

- “Tôi không còn mê tín nữa”
- “Tôi hiểu hết sai tầng rồi”
- “Tôi không còn bị dắt mũi nữa”

Và từ đó:

họ tưởng rằng
họ đã ở ngoài vòng khổ.

Nhưng thực ra họ chỉ:

*leo lên một tầng ảo tưởng mới:
tầng hiểu hệ thống.*

Đây là dạng:

“meta–healing”
(chữa lành bằng cách
hiểu cách chữa lành).

Nó tạo cảm giác:

- cao hơn

- tỉnh hơn
- miễn nhiễm hơn

nhưng:

nó không tháo

một xung đột nào

trong Tiềm Thức.

Việc gọi “meta–healing”

là một ảo tưởng

không nhằm hạ thấp

những người

đã đi rất xa

về mặt hiểu biết.

Nó chỉ nhằm chỉ ra:

một trọt tầng cấu trúc

giữa hiểu hệ thống

và tháo hệ thống.

4. Vì sao sai tầng này đặc biệt nguy hiểm?

Vì nó:

- không tạo lệ thuộc thầy
- không tạo mê tín
- không tạo hành vi lộ liễu sai

Nó chỉ tạo ra:

trì hoãn vô hạn

việc đối diện xung đột thật.

Người mắc sai tằng này sẽ:

- đọc thêm sách
- xem thêm phân tích
- nói thêm về hệ thống
- tranh luận đúng—sai

nhưng:

không bao giờ

ngồi xuống

với cảm xúc chưa đi trọn

của mình.

Việc phê phán

việc “đọc thêm, phân tích thêm”

không nhằm phủ nhận

giá trị của tư duy phản biện

hay học thuật nghiêm túc.

Nó chỉ nhằm phân biệt:

phân tích như công cụ hiểu

với phân tích như cơ chế né tránh.

5. Trượt tầng căn tính:

từ người khổ sang người hiểu khổ

Một khi bạn:

xây dựng căn tính

“tôi là người hiểu hệ thống”

“tôi tinh hơn đám đông”

“tôi không còn bị lừa nữa”

thì:

bạn đã vô thức dùng hiểu biết

để tránh cảm xúc.

Bạn không còn là:

người đang khổ.

Bạn trở thành:

người phân tích khổ.

Đây là:

một cơ chế né tránh tinh vi.

Việc gọi đây là

“cơ chế né tránh”

không nhằm kết tội

hay quy lỗi đạo đức

cho người đang mắc kẹt
trong sai tầng này.

Nó chỉ nhằm mô tả:

một chiến lược tự vệ

của Ý Thức

khi đối diện bất định cảm xúc.

6. Vì sao Ý Thức thích sai tầng này?

Vì nó cho Ý Thức:

- Được kiểm soát
- Được ưu việt

mà không cần:

đi vào tầng bất định

của cảm xúc và Tiềm Thức.

Ý Thức thích:

hiểu hơn là cảm.

nói hơn là ngồi yên.

phân tích hơn là chịu đau.

Nên nó:

xây một tầng an giả

bằng tri thức.

Việc mô tả

Ý Thức

như một cấu trúc

“thích hiểu hơn là cảm”

không nhằm hạ thấp

hay phủ định

vai trò sống còn của nó.

Nó chỉ nhằm chỉ ra:

một thiên lệch cấu trúc

của Ý Thức

khi phải gánh bắt định sâu.

7. Hiểu đúng tầng không làm an tự quay về

Một nghịch lý

mà nhiều người

không chịu chấp nhận:

Bạn có thể hiểu hoàn toàn đúng

mà hệ thống

vẫn mất an y như cũ.

Vì an:

- không xuất hiện từ lý luận

- không xuất hiện từ niềm tin
- không xuất hiện từ hiểu biết

An chỉ xuất hiện khi:

xung đột được tháo

ở đúng cấp độ.

Không có

con đường tắt trí tuệ.

Việc nói rằng

“an không xuất hiện

từ hiểu biết”

không có nghĩa là:

hiểu biết

không thể góp phần

tạo an gián tiếp.

Nó chỉ có nghĩa là:

an không được sinh ra

từ thao tác trí tuệ thuần túy.

8. Dấu hiệu bạn đang mắc sai lầm này

Bạn có thể

đang ở trong

sai tầng cuối cùng nếu:
bạn đọc rất nhiều sách chữa lành
nhưng đời sống cảm xúc không đổi;

bạn nói rất hay về hệ thống
nhưng vẫn tránh né
một vài cảm xúc cụ thể;

bạn thấy mình “ôn hơn”
vì hiểu hơn,
không phải vì ít khổ hơn;

bạn dùng ngôn ngữ hệ thống
để giải thích nỗi đau
thay vì ngồi với nó;

bạn tự nhủ:
“Mình hiểu rồi,
không cần làm gì thêm.”
Dan sách dấu hiệu này

không nhằm biến
sai tầng cuối cùng
thành một bài trắc nghiệm
hay một chuẩn đạo đức.

Nó chỉ nhằm:

gợi ra

một vùng mù khả dĩ

trong tiến trình tự nhìn.

9. Vì sao hầu hết bạn đọc

sách chữa lành sẽ dừng ở đây?

Vì đây là tầng dễ chịu nhất:

- không mê tín
- không lệ thuộc
- không đau đớn
- không bất định
- không phải thay đổi hành vi

Nó cho bạn:

cảm giác tiến bộ

mà không có chuyển hóa thật.

Việc mô tả

tầng “hiểu hệ thống”

như một điểm dừng phổ biến
không nhằm khuyến khích
bạn đọc
dừng học hỏi hay đọc sách.

Nó chỉ nhằm cảnh báo:

*điểm dừng này
rất dễ bị nhầm
với điểm đến.*

10. Sai tằng cuối cùng

còn tinh vi hơn sai tằng
về cụ Nguyễn Đức Cần

Vì, sai tằng cụ Nguyễn Đức Cần:

- tạo lệ thuộc lộ liễu
- tạo thần thánh hóa
- tạo kỳ vọng sai

trong khi sai tằng “hiểu hệ thống” thì:

tạo ảo tưởng tự do.

Bạn nghĩ:

- mình đã thoát hệ thống
- mình đã đứng ngoài mọi phương pháp
- mình đã tỉnh hoàn toàn

nhưng thực ra bạn chỉ:

đứng ngoài khổ đau

bằng một lớp lý luận mới.

Việc gọi sai tầng này

“tinh vi hơn”

không nhằm thiết lập

một thang bậc

ưu việt đạo đức

giữa các loại người khổ.

Nó chỉ nhằm chỉ ra:

mức độ khó phát hiện

của nó.

11. Thoát sai tầng này

bằng cách nào?

Không phải bằng:

- hiểu thêm
- đọc thêm
- phân tích thêm

Mà bằng:

quay lại tầng

cảm xúc chưa đi trọn.

Cụ thể:

- nhận diện
một cảm xúc bạn luôn né;
- cho nó hiện diện đủ lâu
mà không giải thích;
- không dùng ngôn ngữ hệ thống
để hợp lý hóa nó;
- không tìm nguyên nhân ngay;
- không tìm tầng ngay.

Chỉ cần:

ngồi với nó

cho đến khi

nó tự khép.

Đây là:

tầng duy nhất

mà hiểu

không thay thế được.

Những chi dẫn ở đây

không nhằm thiết lập
một phương pháp chữa lành mới
hay một kỹ thuật phổ quát.

Nó chỉ nhằm mô tả:

một thao tác tăng

không thể được làm

thay cho bạn

bởi bất kỳ hệ thống lý luận nào.

12. Kết chương 11

Sai tầng cuối cùng
không nằm ở mê tín.

Nó nằm ở:

đồng nhất

hiểu hệ thống

với đã thoát khổ.

Hiểu là cần.

Hiểu là nên.

Hiểu là bản đồ.

Nhưng:

hiểu không phải là hành trình.

Việc nói rằng

“hiểu không phải là hành trình”

không có nghĩa là:

hành trình chữa khổ

không cần hiểu.

Nó chỉ có nghĩa là:

hiểu không thể

đi thay hành trình.

Khóa vòng toàn sách

Mọi sai tằng

trong chữa bệnh và khổ đau

cuối cùng đều quay về

một điểm:

đặt sai tằng

cho một công cụ

hoặc cho chính Ý Thức của mình.

Nếu bạn hiểu được điều này

mà không dùng hiểu đó

để tránh cảm xúc, thì:

cuốn sách này

đã hoàn thành đúng tầng của nó.

Việc nói rằng

cuốn sách này

“hoàn thành đúng tầng”

không có nghĩa là:

nó đủ để

làm bạn hết khổ.

Nó chỉ có nghĩa là:

nó không đặt sai tầng

cho chính vai trò của mình.

Mệnh đề trực khếp sách

Bạn không khổ

vì bạn không hiểu.

Bạn khổ

vì những xung đột

mà bạn chưa đi trọn.

Mệnh đề này

không nhằm kết tội

cá nhân đang khổ

vì chưa đủ nỗ lực

hay chưa đủ tỉnh.

Nó chỉ nhằm:

chỉ ra một giới hạn cấu trúc:

không ai có thể

đi trọn một cảm xúc

thay cho bạn.

LỜI KẾT

Vì sao cuốn sách này không đưa ra phương pháp?

1. Một cuốn sách chữa khổ mà không đưa ra cách chữa

Nhiều người sẽ khép cuốn sách này lại

và cảm thấy:

- hụt hẫng
- khó chịu
- thậm chí thất vọng

vì một lý do rất đơn giản:

Cuốn sách này không đưa ra phương pháp.

Không có:

- bài tập
- kỹ thuật
- lộ trình
- 7 bước
- 21 ngày
- hay “con đường tình thức”

Đây không phải là thiếu sót.

Đây là lựa chọn có chủ ý.

Việc không đưa ra phương pháp

không có nghĩa là:

phương pháp là xấu,

vô dụng

hay cần bị loại bỏ.

Nó chỉ có nghĩa là:

cuốn sách này

không nhận vai trò

của một phương pháp nữa.

2. Vì sao mọi phương pháp đều mang sẵn mầm sai tằng?

Một phương pháp, dù đúng đến đâu,

cũng luôn ngầm chứa một giả định:

Nếu bạn làm đúng cách này,

bạn sẽ hết khổ.

Giả định này tự động:

- đẩy bạn đọc vào tư thế làm theo
- tạo kỳ vọng kết quả
- tạo so sánh
- tạo thất bại
- tạo tự trách

Và quan trọng nhất:

nó đặt một công cụ

vào vai trò cứu tinh.

Đó chính là sai tằng gốc

mà cuốn sách này
đã dành toàn bộ nội dung
để phơi bày.

3. Mọi kỹ thuật đều chỉ can thiệp vào một tầng

Không có kỹ thuật nào:

- chạm được mọi tầng
- tháo được mọi xung đột
- khép được mọi tiến trình

Mỗi kỹ thuật chỉ:

***can thiệp vào một hoặc vài tầng
của toàn hệ thống thân–tâm.***

Khi bạn biến nó thành:

phương pháp phổ quát,

bạn đã:

đặt sai tầng cho chính nó.

Và khi bạn thất bại:

- bạn nghĩ kỹ thuật sai
- hoặc bạn nghĩ mình sai

hiếm khi bạn nghĩ:

mình đã đặt sai tầng cho nó.

Việc chỉ ra

giới hạn tầng của kỹ thuật
không nhằm phủ nhận
giá trị thực tế
của các can thiệp cụ thể.

Nó chỉ nhằm nhấn mạnh:

không có kỹ thuật nào

đủ tầng

để được dùng như cứu tinh.

4. Cuốn sách này không muốn trở thành một kỹ thuật mới

Nếu cuốn sách này đưa ra:

- một phương pháp
- một quy trình
- một lộ trình

thì ngay lập tức:

nó sẽ bị dùng sai tầng.

Bạn đọc sẽ:

- bám vào nó
- so sánh mình với người khác
- cố làm đúng
- cố đạt kết quả
- tự trách khi không “thành công”

Và rồi:

cuốn sách này

sẽ trở thành

một hệ chữa lành mới

giống hệt những hệ

mà nó vừa phê bình.

Việc từ chối

trở thành “một kỹ thuật mới”

không có nghĩa là:

trị liệu, y học

hay các hệ thống chữa lành

hiện có

là sai tâng về bản chất.

Nó chỉ có nghĩa là:

bất kỳ hệ thống nào

cũng có thể bị dùng sai tâng

nếu bị đặt vào vai trò cứu tinh.

5. Mục đích thật của cuốn sách này

Cuốn sách này không được viết để:

- chữa bạn

- cứu bạn
- hướng dẫn bạn
- đưa bạn đi đâu cả

Nó được viết để:

trao cho bạn

một bản đồ phân tầng.

Một khi bạn có bản đồ này,

bạn có thể:

1. nhìn ra mình đang khổ ở tầng nào
2. nhìn ra phương pháp nào đang tác động vào tầng nào
3. nhìn ra giới hạn của từng can thiệp
4. không thần thánh hóa
5. không lệ thuộc
6. không đặt sai tầng hy vọng

6. Nếu không có phương pháp, bạn đọc phải làm gì?

Câu trả lời nghe có vẻ tàn nhẫn:

Tự chịu trách nhiệm

cho tầng khổ của chính mình.

Điều này không có nghĩa:

- bạn phải tự chữa tất cả
- bạn không được tìm giúp đỡ

- bạn không được dùng phương pháp

Nó chỉ có nghĩa:

bạn không được giao

quyền sống–chết

của mình

cho bất kỳ hệ thống nào

mà không hiểu tầng của nó.

Việc nhấn mạnh

“tự chịu trách nhiệm”

không có nghĩa là:

bạn phải tự gánh

toàn bộ tiến trình chữa khổ

một mình.

Nó chỉ có nghĩa là:

bạn không được phó thác

quyền định đoạt đời mình

cho bất kỳ hệ thống nào

mà không hiểu tầng của nó.

7. Vai trò đúng tầng của cuốn sách này

Cuốn sách này chỉ có một vai trò:

ngăn bạn đặt sai tầng.

Nó không làm bạn hết khổ.

Nó chỉ giúp bạn:

- không chạy vòng tròn sai tầng
- không lệ thuộc can thiệp tạm
- không thần thánh hóa người chữa
- không dùng hiểu biết để né cảm xúc
- không dùng phương pháp để trốn tiến trình thật

Nếu nó làm được điều đó:

nó đã hoàn thành đủ tầng của nó.

Việc nói rằng

cuốn sách này

hoàn thành đủ tầng”

không có nghĩa là:

người vẫn còn khổ

đã đọc sai

hay chưa đủ nỗ lực.

Nó chỉ có nghĩa là:

cuốn sách này

không nhận vai trò

chữa thay bạn.

8. Vì sao “không–phương–pháp” lại là một can thiệp?

Một nghịch lý:

***Việc không đưa ra phương pháp
chính là một can thiệp.***

Nó can thiệp vào:

- ảo tưởng cứu tinh
- ảo tưởng con đường
- ảo tưởng
“có cái gì đó ngoài kia
sẽ cứu tôi”

Nó buộc bạn:

***quay lại với tiến trình tự nhiên
của chính hệ thống bạn.***

Việc gọi

“không–phương–pháp”

là một can thiệp

không nhằm thiết lập:

một kỹ thuật nghịch lý mới

hay một con đường mới.

Nó chỉ nhằm chỉ ra:

*một thao tác nhận thức
cắt đứt vai trò cứu tinh
của mọi phương pháp.*

9. Nếu bạn vẫn muốn một phương pháp

Nếu sau khi đọc xong,
bạn vẫn muốn:

- một kỹ thuật
- một con đường
- một người dẫn dắt
- một hệ thống

bạn hoàn toàn có quyền làm vậy.

Cuốn sách này
không phản đối phương pháp.
Nó chỉ yêu cầu bạn:

dừng đặt nó sai tầng.

Hãy luôn hỏi:

1. nó can thiệp vào tầng nào?
2. tầng nào của khổ
nó không chạm tới?
3. nếu tôi dừng ở đây,
điều gì chắc chắn sẽ tái phát?

Việc đặt ba câu hỏi này

không nhằm cảm đoán
nhu cầu có phương pháp
hay có người dẫn dắt.

Nó chỉ nhằm bảo đảm rằng:

bạn không giao

tàng sâu của mình

cho một công cụ nông.